

Ikt.:

E-111/110 6399/2023

Szke

2023 OKT. 18

Tk/051/02842-1/2023

Karacs Ferenc Kollégium PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM azonosító: 031210

Intézményazonosító: HB1601

4150 Püspökladány Hősök tere 2.

Véleményezte és elfogadta:

Nevelőtestület

Diákönkormányzat

Szülői szervezet

Készítette:

Kövesi Tamás
igazgató

Készült: Püspökladány, 2023

Érvényes: határozatlan ideig

Tartalom

I.	Bevezetés.....	1
1.	Jogszabályi környezet:.....	1
2.	Eljárási rend.....	2
	Partneri elvárások, tradíciók, lehetőségek, távlatok.	2
	A kollégium által ellátandó alapfeladatok a következők:	2
	Az alapfeladathoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységek:	2
3.	Az intézmény alapadatai (szakmai alapidokumentum).....	3
4.	Szervezeti felépítés.....	4
5.	A kollégium társadalmi szerepe.....	6
6.	Személyi feltételek	7
7.	A nevelőtanári feladatok, a nevelőtanárokkal szembeni elvárások.....	7
8.	Anyagi feltételek.....	9
II.	A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései.....	9
1.	A kollégiumi nevelés célja és alapelvei.....	9
2.	A kollégiumi nevelés célja.....	10
3.	A kollégiumi nevelés feladatai.....	11
4.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	11
a.	Önismeret és társas kultúra fejlesztése.....	15
b.	A tanulás tanítása	15
c.	Pályaorientáció	16
d.	Az erkölcsi nevelés.....	16
e.	A testi és lelki egészségre nevelés.....	16
f.	Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	17
g.	Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	17
h.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	17
i.	Médiatudatosságra nevelés	18
j.	A családi életre nevelés	18
k.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	18
l.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	18
5.	A kollégiumi elhelyezés iránti kérelmek elbírálásának elvei, a felvétel, átvétel rendje.....	20
III.	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje, szervezésének pedagógiai elvei	21
1.	A tanulók életrendjének pedagógiai elvei.....	21
2.	A tanulók tanulásának pedagógiai elvei	21
3.	A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei	21
4.	A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei	21
5.	A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei.....	22
6.	A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei.....	22
7.	A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei	22

8.	A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei.....	23
IV.	A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete	24
1.	Szervezés és tartalom	24
2.	Foglalkozások.....	24
a.	Felkészítő foglalkozások	24
b.	Speciális ismereteket adó csoportfoglalkozások –(kötelező).....	24
c.	A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások.....	27
d.	Egyéni törődést biztosító foglalkozások	27
V.	A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	28
1.	Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	28
2.	Egészségügyi ellátás.....	28
3.	Egészséges életvitel	28
4.	Káros szokások elleni küzdelem, bűnmegelőzés – preventív eszközökkel	29
VI.	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei.....	30
1.	Az elvek.....	30
2.	A tanulók tehetséggondozását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei	30
3.	A tanulók felzárkóztatását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei	30
4.	A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei	31
5.	A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei	31
VII.	A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve	32
1.	Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Programja.....	33
a.	A program célja.....	34
b.	A programba való bekerülés feltétele	34
c.	A kollégiumi program tartalma	35
d.	Feladat:.....	35
e.	A program megvalósításának szervezeti keretei.....	36
f.	A program eredményességeinek feltételei	36
g.	A program eredményességének értékelése.....	36
h.	A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata	37
VIII.	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei a kollégiumban	38
IX.	Gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek.....	40
1.	Alapkövetelmény.....	40
2.	Feladatok	40
3.	Tevékenységek:	40
4.	Együttműködések.....	40
5.	Etikai normák.....	41
X.	A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve	42

1.	Kiemelt hagyományos rendezvényeink.....	42
2.	A kollégium hagyományrendszere továbbfejlesztésének terve.....	42
XI.	Az iskolával, szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	43
1.	A kollégium kapcsolatrendszere az iskolákkal.....	43
2.	Kapcsolat a szülővel	43
3.	Intézményünk egyéb külső kapcsolata.....	43
XII.	Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei	45
XIII.	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további kérdések	46
1.	Minőségi szemlélet a kollégiumban	46
XIV.	Diákönkormányzat.....	47
	A Hátrányos Helyzetű Tanulók	48

I. Bevezetés

A pedagógiai program a kollégium stratégiai szakmai alapdokumentuma, nevelési munkánk legfontosabb meghatározója. A 2011-2012 jogszabályi változások új dokumentumokat, szabályzókat hoztak a közoktatási rendszerbe, valamint olyan tartalmi szabályozást, ami kihat a következő évek iskolai, kollégiumi nevelésére-oktatására. Az alábbi jogi szabályozások szükségessé teszik a program átdolgozását.

1. Jogszabályi környezet:

A pedagógiai program a következő jogszabályok figyelembe vételével készült:

- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
- Magyarország Alaptörvénye
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény,
- 2009. évi CLV. törvény a minősített adat védelméről
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény,
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet,
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet,
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

2. Eljárási rend

A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium igazgatójának irányításával a nevelőtestület a belső és külső környezet változásait figyelembe véve alakítja. A Pedagógiai Programot az igazgató készíti, a kollégiumi nevelőtestület tagjainak bevonásával.

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató hagyja jóvá.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

A kollégium biztosítja, hogy a tanulói önkormányzat, szülői szervezet gyakorolhassa véleményezési jogát.

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni, a tantestület, a szülők és diákok részére, az intézmény honlapján tesszük majd elérhetővé az aktuálisan frissített példányt.

A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb szempontok:

Partneri elvárások, tradíciók, lehetőségek, távlatok.

A kollégium által ellátandó alapfeladatok a következők:

- a/ Nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermekek kollégiumi ellátása (szorgalmi időben)
- b/ Intézményi étkeztetés
- c/ Intézményi vagyon működtetése
- d/ Különleges pedagógiai célok megvalósítása:

Arany János Kollégiumi Program

hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelése, integrációs felkészítés

Az alapfeladathoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységek:

- Diákturizmus és idegenforgalmi szálláshelyek eseti biztosítása
- Kollégiumi helyiségek, eszközök eseti bérbeadása
- Nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátása

3. Az intézmény alapadatai (szakmai alapidokumentum)

Megnevezései:

Hivatalos neve: Karacs Ferenc Kollégium

Feladatellátás helye:

Székhelye: 4150 Püspökladány, Hősök tere 2.

Alapító és fenntartó neve és székhelye

Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

Fenntartó neve: Berettyóújfalui Tankerületi Központ

Fenntartó székhelye: 4100 Berettyóújfalu, Dózsa György u. 17-19.

Típus kollégium

OM azonosító 031210

Köznevelési és egyéb feladata

Kollégiumi ellátás

a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervifogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)

externátus

kollégiumi maximális létszám: 120 fő

Arany János Kollégiumi Program

Több tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása (az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi fogyatékos vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd)

A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

Helyrajzi száma: 5192

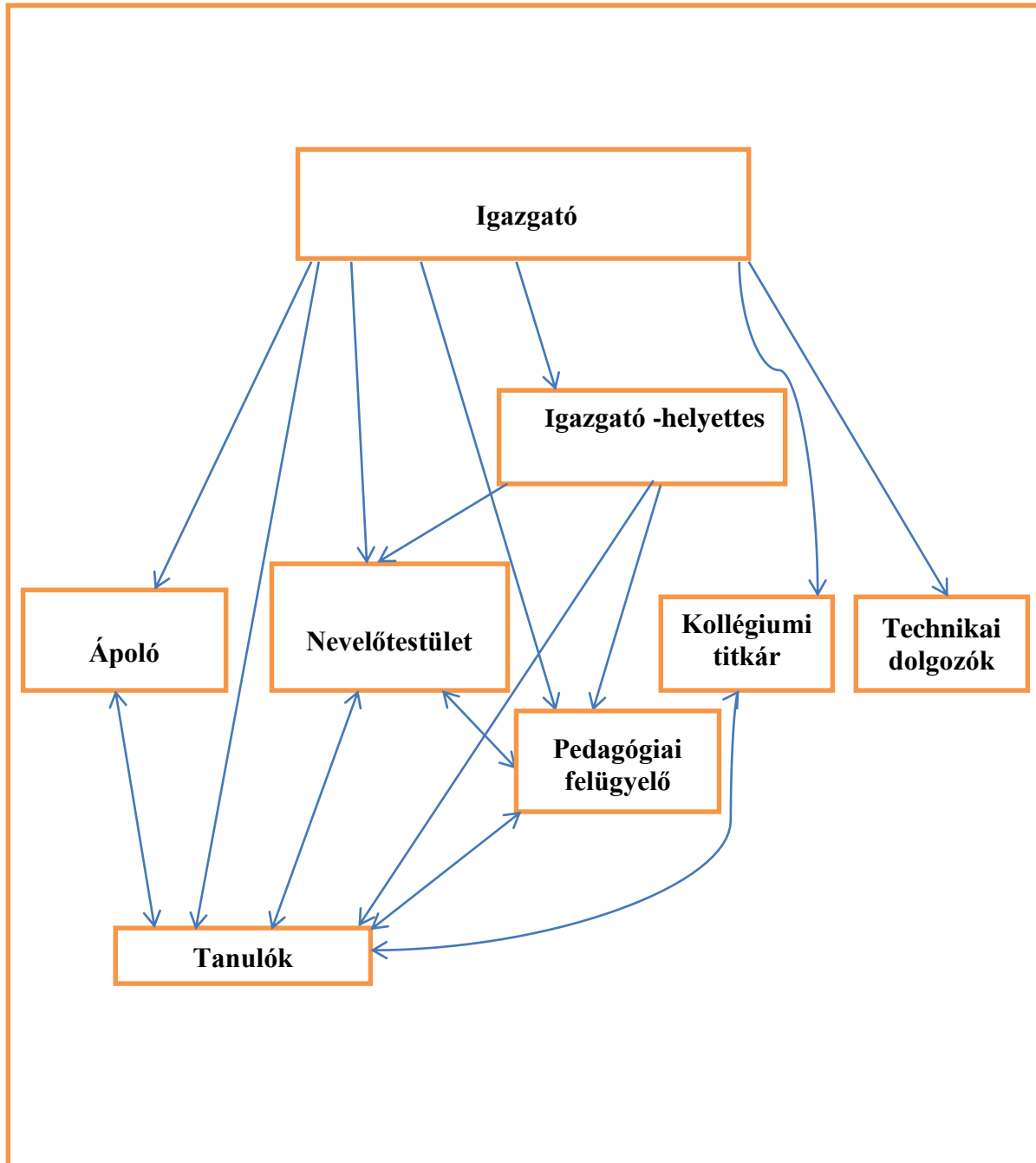
Hasznos alapterülete: 1700 nm

Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

4. Szervezeti felépítés

A Karacs Ferenc Kollégium a város egyetlen kollégiuma. 1963 óta működik a ma is használt épületben.

A kollégium által használt alapterület és a légtér alapján 120 fő az ideális létszám. A legalapvetőbb lakhatási feltételek adottak, a közösségi életre és a tanulásra alkalmas helyiségekkel rendelkezünk. A lakószobák bútorszacseréje folyamatos. A szobák berendezései: heverők, éjjeli szekrények, ruhásszekrények, tanulóasztalok, könyvespolcok, cipőszekrények. A hálószobák berendezési tárgyai modernnek, kényelmesek, kielégítik a tanulói igényeket. A megújulás fő forrása az AJKP költségvetésből felújításra szánt összeg.

A kollégium épületének állapota az átlagosnál jobbnak mondható. 2005-ben a város önkormányzata -az eredeti állapotot megőrizve- a külső homlokzatot felújította. Azonban a közeljövőben elengedhetetlen az elektromos hálózat teljes felújítása.

A kötelező felszerelési jegyzék alapján vannak még hiányosságaink: nincs betegszoba.

A tanulók szabadidejének hasznos eltöltését 2 darab TV, 1 db interaktív panel, 1 darab DVD lejátszó, 2 darab rádiós, ill. CD-s magnó, 1 darab videokamera, 3 projektor és laptopok segítik.

Az otthonosság biztosításához teakonyhát alakítottunk ki: teafőző, szendvicssütő, kenyérpíró, mikrohullámú sütők, 2 db elektromos minitűzhely áll a tanulók rendelkezésére.

A mindennapos tanulást, az önművelést biztosítja a volt kollégiumi könyvtár könyvállománya. Kézikönyvtári anyag, szépirodalom, szórakoztató irodalom és a nyelvtanuláshoz irodalom és hanganyag is rendelkezésre áll a kollégiumban.

Pályázat segítségével kialakított számítógépterem az informatikai ismeretszerzés és kikapcsolódás színhelye. 12 számítógépen és vezeték nélküli hálózaton keresztül is biztosítjuk az internet hozzáférést.

A kollégisták biztonsága érdekében több lépcsőben biztonsági kamerarendszert építünk ki.

Az egészséges életvitelhez, testedzéshez berendezett kondiszoba, és szabadtéri ping-pong asztal tartozik. Rendelkezünk továbbá 36 kerékpárral is.

A földszinti társalgó közösségi rendezvények, szabadidős programok lebonyolítását teszi lehetővé. A több évtizedes épület karbantartása, esetenkénti felújítása folyamatos. Az EFOP-4.1.3-17-2017-00352 tanulást segítő terek infrastrukturális fejlesztése projektnek köszönhetően teljesen megújult intézményünk villamos hálózata, az egész épület belső terei ki lettek festve és 321 m²-en padlóburkolást is végeztek.

A gondoskodás látható eredményei biztosítják az itt megfordulóknak a kellemes közérzetet.

Összességében a lakhatási feltételek kielégítőek.

5. A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját.

A kollégium kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ezáltal az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást.

Kollégiumunk bázisát Hajdú-Bihar, Békés és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék kistélepüléseinek gyermekei adják. Magas a kistélepülésről jött tanulók, és az alacsony státuszú családba tartozó tanulók aránya.

Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására, például bizonyos gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására, versenysportoló, művészeti képzésben részesülő diákok nevelésére, felsőoktatási tanulmányokra való felkészítésre, az együttműködési, a tanulási és a motivációs zavarok korrekciójára. Adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

A nevelőtestület pedagógiai hitvallása

A kollégium nevelőtestülete az értékelvű, normatív és komplex személyiségfejlesztő pedagógiát vallja magáénak. Célunk az, hogy közvetíteni kívánt értékrendünk a nevelői munka, az egyénekre lebontott program során, belső igényként éljen tovább.

Fontos, hogy összeharodott jelenünkben az értékörzésnek, az értékek újateremtésének és új értékek létrehozásának közös örömével is megismertessük diákjainkat.

Értékrendünk a nemzeti, és európai, keresztény hagyományokon, a humanizmus eszmeiségén alapul, melyre szervesen ráépül a polgári értékek elsajátítása és gyakorlása, az alapvető emberi jogok, a lelkiismereti és vallásszabadság, a gyermeki jogok, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok tisztelete, valamint a más népek, kultúrák iránti nyitottság és befogadókészség.

Valljuk, hogy — különösen fejlődő fiatalok körében — az a gondolatmenet követendő (hasnolón a Maslow–féle szociálpszichológiai szükségleti hierarchiához), amelyben az alsó szintet az alapszükségletek kielégítése (szállás, étkezés, egészség stb.) és a biztonság megteremtése képviseli. Erre épül a közösségteremtés funkciója, ahol a közösségi, társadalmi és egyéni értékek elsajátítása során (nevelés), az esztétikai értékek megismerésén át az önmegvalósításig jutunk el, melyben a fejlett individuum visszacsatolódik a közösséghez (szocializáció), és így alakítja ki az egyén és társadalom harmóniáját.

6. Személyi feltételek

A nevelőtestület tagjai (7 fő) a csoportvezetői feladataikon és az oktatási jellegű teendőiken felül a kollégiumi nevelés teljes körét átfogó megbízásokat teljesítenek (tanulmányi munka, kultúrmunka, közművelődési intézményekkel kapcsolattartás, egészségnevelés, környezetvédelem, sportrendezvények, diákönkormányzat segítése, közösségi élet alakítása, dekoráció, baleset-, tűz és munkavédelem). A többletfeladatokhoz megbízási szerződéssel foglalkoztatunk pedagógusokat (korrepetálás, szakkörök, mérés-értékelés, pszichológus).

A pedagógusok az intézményi pedagógus továbbképzési terv szerint, a rendelkezésre álló anyagi keret lehetőségeinek, a jövő elvárásainak megfelelően fejlesztik képességeiket, felkészültségüket.

7. A nevelőtanári feladatok, a nevelőtanárokkal szembeni elvárások

A nevelőtanárok csoportvezetőként, az iskolai osztályfőnökhöz hasonlón, annál még intenzívebb, pedagógiai viszonyban látják el teendőiket. Alapfeladatuk a tanulók felügyelete, nevelése, a tanulási idők és a napirendjükbe foglalt tevékenységeik (étkezés, tisztálkodás, pihenés, kikapcsolódás) biztosítása, tanulmányaik segítése, szociális helyzetük, családi hátterük figyelembe vételével minden ügyes–bajos dolguk segítése, a tanulók tájékoztatása a kollégiumi élet tudnivalóiról, és felkészítése az önálló életvezetésre.

Ennek az összetett nevelői és tanári feladatkörnek az ellátásához az alábbi elvárásokat támasztjuk a nevelőtanárral szemben:

- a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgálhat a kollégisták számára,
- megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezi előtérbe,
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- képes a diákokkal őszinte, bizalom alapuló viszonyt kialakítani,
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- folyamatosan együttműködik munkája során a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más, a tanulók nevelésében érintett partnerekkel.

A Kollégiumi nevelői munka fajtái:

A kötelező óraszámra beletartozó munkaformák:

- Kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos tevékenységek
- Kollégiumi foglalkozások megtartása
- Egyéni törődés, fejlesztés

Nem tartozik bele a kötelező óraszámra:

- Készenlét,
- Ügyelet.

A nevelőmunka közvetett segítői a NOKS-os és technikai dolgozók. Mindenki a saját munkakörében járul hozzá munkájával, magatartásával, példamutatásával, a tanulókhöz való jó viszonyával a hatékony nevelő munkához.

8. Anyagi feltételek

A program megvalósításához szükséges anyagi források:

- költségvetés,
- működési bevételek,
- szabad kapacitás kihasználásából származó bevétel,
- pályázatokon elnyert támogatás

II. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- az Alaptörvény biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása a NAT által megfogalmazott elvekkkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
- a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés;
- a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktatómunka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- az integrált nevelés megvalósítása;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- az egyéni- és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;

- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életvezetését elősegítő tevékenységek elvei:

- ***Szociális funkció:*** A kollégium minden igénybe vevő számára azonos esélyt, lehetőséget kínál, minden tanuló a teljes feltételrendszert igénybe veheti.
- ***Szocializációs, életmódmintát adó funkció:*** az eltérő családi közösségekből, kultúrákból hozott szokásokra épít, a pozitív tendenciákat felerősíti, következetesen közvetíti az értelmiségi életmódtartalmakat, a piacgazdaságban elvárható tájékozódási, igazodási pontokat (kommunikáció, tárgyalástechnika, életmódkultúra, életvitel, életkeret, életstílus vonatkozásában).
- ***Felzárkóztató funkció:*** a tanulási nehézségekkel küzdők differenciált pedagógiai, szakmai segítséget kapnak (egyéni tanulási ütem, tanulási készségfelmérés, korrepetálás, tantárgyi, szaktanári segítség). A csoportfoglalkozásokon a négy év tematikája egymásra épül tanulásmódszertanból. A felzárkóztatás legfontosabb gondolatköre a **tanulás tanítása**.
- ***Tehetséggondozó funkció:*** a valamilyen tantárgyból, vagy valamilyen készségből jobban terhelhető, nagyobb érdeklődéssel, céltudatosabb jövőképpel rendelkező diákoknak differenciálpedagógiai módszerekkel lehetőséget ad az ütemesebb előrehaladásra. A tanulói értékelésben a fejlődési lapokon tudatos személyiségkép-rögzítés történik, amely láttatja az elképzelésekben, ambíciókban beállt változásokat.
- ***Pályorientációs funkció:*** tudatos szaktanári segítséggel támogat, pótol, kiegészít olyan ismeretanyagot, amelynek nincs minden szülő birtokában (felvételi eljárásrend, vizsgák, beszámítások rendszere), illetve az iskolai osztályfőnöki órán kevés idő jut rá.

2. A kollégiumi nevelés célja

A kollégiumi nevelés célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

- biztos szociális háttér teremtése
- a társadalomba való beilleszkedés segítése - szocializáció
- önismereti, önszabályozó képesség kialakítása minden emberi megnyilvánulás során
- magatartási normák tudatos elfogadása, azok megalapozottságának belátása
- társadalmi hasznosságra törekvés szándékának kialakítása

- stabil értékrenddel bíró ifjúság nevelése
- a sikeres, a munkaerőpiacon is keresett felnőttek nevelése
- kreatív, nyitott gondolkodású, toleráns, harmonikus személyiségű felnőttek nevelése

A fenti célok megvalósításához: nagy munkafegyelemre, folyamatos és következetes ellenőrzésre és értékelésre, együttműködésre van szükség a tanulók, a pedagógusok (tanárok és nevelőtanárok) és a dolgozók között.

3. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés feladatai

- A közösség Hankiss Elemér megfogalmazása szerint: „egy olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és a tudat tart össze.” Az egész személyiségfejlesztés, mint minden más intézményben nálunk is közösségben történik.
- A közösségfejlesztés egy folyamat, melynek elindításakor lehetnek segítő vagy hátráltató, megnehezítő tényezők. Intézményünkbe való bekerüléskor – itt értendő induló csoport, kezdeti időszak – a gyermekek viselkedési normáin, magatartásán, szokásrendszerén, önállóságán érződik, hogy rendelkeznek-e intézményes előélettel, vagy sem. Intézményünkbe későbbi idekerülés esetén, az alább említett két tényező valamelyike befolyásoló hatással lehet a csoportra.
 - Jól érezte magát, itt elutasítónak válik.
 - Periférián állt, kudarc élménnyel tele, itt problémamentesen beilleszkedik.
 Lényeges a befogadás felnőttek és gyerekek részéről egyaránt.

Intézményünk közösségei

- **Csoport** : Legállandóbb, leghosszabb távú 1-7 év, közösségformálás szempontjából elsődleges.
- **Csoportlétszám**: A törvény által meghatározott minimum 18 fő.
- **Hálóközösség**: Viszonylag állandó 1-5 év, (lányoknál dinamikusabban változik)
- **Időleges közösségek, (szakkörök)**: Ezen közösség tagjai legtöbbször évente cserélődnek, kivéve néhány gyereket.
- **Eseti közösségek**:
 - kirándulások,
 - rendezvények,
 - hétvégi programok,
 - különböző versenyek.

Egy rövidebb időintervallumra, szabadidős, szervezett tevékenységekre kialakított gyerekcsoport.

Közösségek sajátosságai, feladatok:

- **Csoport sajátosságai:**

- megközelítőleg azonos életkor
- változó, megközelítőleg azonos mentális fejlettség,
- iskolai tevékenységek, tanulmányi munkák összefogó kerete,
- érdeklődési kör,
- munkatempó,
- mozgásosság
- érdekek.

Az utolsó 4 változó, egyben a társas kapcsolatok, szociális dominanciák kialakulásának alapja lehet. A személyiség többnyire itt alakul ki, itt fejlődik tovább. Mint minden más közösségben, intézményünk tanulócsoportjában is vannak hangadó gyerekek, akik befolyásolják vagy szeretnék befolyásolni a csoport többi tagját. Leginkább negatív irányba.

Feladatok:

- családi funkciók pótlása,
- érzelmekkel teli, nyugodt légkör biztosítása,
- minél hangsúlyozottabbak legyenek az önkiszolgálással, érzelmi neveléssel kapcsolatos tevékenységek
- olyan helyi adottságok megteremtése, amelyek családias jelleggel bírnak.

- **Időleges közösségek, sajátosságai**

- önkéntes a részvétel,
- nagy életkori, mentális szóródás
- kötetlenebb, de szervezett tevékenységi forma
- érdeklődési kör megközelítőleg azonos,
- jól érzik magukat
- a közösség tagjai egyenrangúak,
- jó barátságok szövődnek.

Feladatok:

- részképességek fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása,
- egyensúly megtartása,
- önmegvalósítás, önkifejezés vágyának megerősítése.

- **Eseti közösségek sajátosságai:**

- minden szempontból legheterogénebb közösség,
- létszám nagyon változó,
- egy rövid időszakra biztosít elfoglaltságot, szórakozást, tevékenységet,
- az eseti közösség kialakítása zömmel hétvégére, szünetekre korlátozódik.
- leginkább felnőtt és időfüggő,
- mivel a közösség eseti, a közösségi szerepek is esetiiek,
- szerepek a közösség mindenkori állapotától függenek.

Feladatok:

- Elsődleges, hogy örömteli, felhőtlen, érzelmekkel telített kikapcsolódást, tevékenységet nyújtson,

- A már kialakított viselkedési, magatartási szabályok betartása, betartatása ne legyen felnőtt illetve gyerekfüggő.
- Szórakozáson, elfoglaltságon kívül nyújtson a közösség számára pozitív ismereteket, tapasztalatokat, bővítse látókörüket.
- Olyan közösség kialakítása, amely büszke saját közösségének sikereire pl. úszó, tanulmányi verseny.

• **Mind a négy közösségi formára érvényes feladat:**

- Gyermekünk fogyatékoságából adódóan a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok türelmes, kitartó munkát követelnek,
- Személyi, tárgyi feltételek biztosítása,
- Közösségek között legyen kommunikáció,
- Minél több közösségben legyen a gyerek.

A közösségfejlesztés eljárásai, eszközei

A közösségfejlesztés alapköve az együttműködés. Mivel a nevelés – oktatás – képzés részben az iskolában, részben a diákotthonban történik, a gyerekeknek két szocializációs közegben kell alkalmazkodniuk. Fontos, hogy a két intézmény szokás- és szabályrendszere igazodjon egymáshoz.

A közösségi élet fejlesztése szempontjából a csoport és a felnőtt hatását fokozzák az alábbi eljárások, eszközök:

- sokszínű tevékenység biztosítása,
- pozitív érzelmi légkör megteremtése
- a gyermekekhez igazodó szokás- és szabályrendszer,
- a gyermek számára megfelelő napirend alkalmazása,
- közösen átélt élmények,
- hagyományok ápolása,
- a pedagógus, mint modell,
- a gyerekek közti viszonyok,
- a konfliktusok megoldásának formái,
- nonverbális eszközök,
- nyelvi eszközök,
- követelés
- elismerés,
- értelmes szeretet,
- magatartásra ható módszerek,
- odafordulás, érdeklődés.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Az iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák
 - szaktárgyi órák,
 - osztályfőnöki órák,
- tanórán kívüli foglalkozások
 - napközi,
 - séta, kirándulás,
 - szakkörök...
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen

- megjelenésével,
 - viselkedésével,
 - beszédstílusával,
 - társas kapcsolatával
- } az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Ezért iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a szülői munkaközösséggel és a diákönkormányzattal egyeztetve határozza meg, és egyes pontjait kötelező feladatként határozta meg az alkalmazotti közösség számára.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
2. A tanulók életkori és értelmi fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
3. A közösségi autonómia képességének kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Tanáraink a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az alábbiak szerint valósítják meg:

- Hozzájárulnak a tanulók közvetlen tapasztalatszerzéséhez.
- Segítik a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel.
- Ösztönöznék a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre.
- Fejlesztik a tanulóknak az új információs rendszerben való eligazodást és használatának képességét.
- Fejlesztik a beteg, sérült, idős és fogyatékos embertársak iránti elfogadó, segítőkész magatartást.
- Ráirányítják a tanulók figyelmét a szexuális kultúra, magatartás kérdéseire, a felelős, örömteli párkapcsolat helyes kialakítására.
- Átfogó képet adnak a munka világról, az abban történő reális ítéletalkotásról. Erősítik az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

a. Önismeret és társas kultúra fejlesztése

A tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása kiemelt feladat. A helyes önismeret hozzájárul a kedvező szellemi fejlődéshez, a készségek optimális alakulásához. A kollégium,- mint közösségi helyszín- a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség - fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai, kisebbségi és vallási sajátosságokra.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák önkormányzati rendszer.

b. A tanulás tanítása

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok

kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására, a hátránnyal küzdők felzárkóztatására, a tehetségek kibontakoztatására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóiban, s így mindennapi életük részévé váljon a tanulás, segítse helytállásukat a munka világában is.

c. Pályaorientáció

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket, a tanulók egyéni szükségleteit kezelni képes.

A kollégium feladata olyan feltételeket és tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) biztosítani, amelyek révén kipróbálhatják képességeiket. Eredményképpen a tanulók kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, és képessé válnak arra, hogy a szükséges erőfeszítést megtegyék ehhez. A kollégium – az iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

d. Az erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet.

A kollégium feladata, hogy a tanárok személyes példamutatásukkal, lelkiismeretes munkájukkal neveljék a gyermekeket.

e. A testi és lelki egészségre nevelés

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, a mozgás, a stressz-kezelés helyes módszereinek elsajátítása, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégiumban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot pontos megértése, szükség esetén a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

f. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Különös figyelmet kell fordítanunk arra, hogy fejlesszük a tanulók természettudományos gondolkodásmódját. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába, hogy a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességüket és jogukat gyakorolhassák.

g. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Legyenek rövid és hosszú távú céljaik, terveik.

A diákönkormányzati tevékenység által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

h. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Az intézmények pedagógiai programjának, a helyi tantervnek külön figyelmet kell szentelnie minden tanuló képességbeli és társadalmi különbözőségének. A nevelési- oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élők iránti együtt érző és segítő magatartást. Saját tapasztalataik alapján, valamint mások élethelyzetének megismerése útján érzékeljék a hátránnyal élők problémáit.

i. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

j. A családi életre nevelés

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés. A szeretetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújt a szexuális életben való tájékozódáshoz. A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelést.

k. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátításának lehetőségét a kollégium megteremti.

l. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ennek érdekében tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az

otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Feladatunk, hogy elősegítsük a harmonikus kapcsolatot a természeti és a társadalmi környezettel, elmélyítsük a hazaszeretetet és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülését.

5. A kollégiumi elhelyezés iránti kérelmek elbírálásának elvei, a felvétel, átvétel rendje

- A kollégiumba a felvételt a tanulók egyéni kérelemmel teszik meg.
- Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos vagy a többgyermekes családok gyermekei, az árva, félárva és veszélyeztetett helyzetű tanulók.
- A felvétel egy tanévre szól, ebből adódóan a kollégiumi elhelyezést évente meg kell újítani. A kérelem elbírálása a nevelőtestület és a diákönkormányzat véleményének meghallgatása után – a kollégiumvezető hatásköre és feladata.

III. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje, szervezésének pedagógiai elvei

1. A tanulók életrendjének pedagógiai elvei

- egészséges életmód, életritmus kialakítása
- az iskolai életrend figyelembe vétele
- a szülői elvárások figyelembe vétele
- egyéni és a közösségi érdekek összehangolása
- a munka, az aktív pihenés és a pihenés egyensúlyának biztosítása
- helyes életmódmintát adni

2. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei

- a tanulás a tanuló kötelessége
- a tanulási feltételek megteremtése a pedagógus kötelessége
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele
- a tudástöbblettel rendelkező tud segíteni
- a tanulásra motivált tanuló tud hatékonyan tanulni
- a kötelező foglalkozások alól - egyéni elbírálás alapján - felmentés kapható
-

3. A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

- biztosítani kell szabadidőt
- minden tanulót érdekel valami, csak fel kell kínálni a neki való programot
- a szabadidős programok a tanulók igényei szerint szerveződnek
- a szabadidejével a tanuló - a jogi normák betartása mellett – rendelkezik

4. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- önállóság kialakítása
- együttműködési képesség kialakítása
- csak az az ember fejlődhet, aki ismeri önmagát - önismeret segítése
- egyoldalúság elutasítása - csak a szellemi vagy csak a fizikai fejlődés elvileg nem támogatott

- a tanulás egy életen át tart

5. *A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei*

- minden tanuló tehetséges valamiben - ennek megtalálása
- leghatékonyabb a tudatos önfejlődés segítése
- a sokszínű, az ingergazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását
- a tehetség magától nem tör a felszínre, fontos a segítő pedagógus szerep vállalása

6. *A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei*

- a tanulási technikák megtanulhatóak
- a felzárkózáshoz motiváció kell
- a felzárkózás belső igényből fakadjon
- a lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető
- a felzárkóztatás hatékonysága a kisebb csoportokban nagyobb
- fontosnak tartjuk a személyes érintettség elvét
- a lemaradás mértékének megállapításául az egyén képességei adnak alapot

7. *A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei*

- a társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak
- a maga szerepében mindenki hasznos lehet
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás
- a pályaválasztás stratégiai döntés - ismeretek nélkül nincs biztos siker
- az életpályák - akár többször is – módosíthatók
- hiteles információt a megélt valóság ad
- a belső motiváltság felébresztése fontosabb, mint a környezet tanácsai

8. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

- a sokoldalúság érték
- cselekedve könnyebb tanulni, mint magyarázatokból - gyakorlatiasság
- a családban vannak férfi és női szerepek - ezeket ismerni, tudni kell
- a munkahely nem csak a pénzről szól - szaktudás, egyéni felelősség
- az én- szerep teljes körű felelősséget jelent

IV. A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete

1. Szervezés és tartalom

- A kollégiumi nevelés országos alapprogramja (36/2009. XII.23. OM r.) szerint a tanuló:
- heti 12 órában köteles részt venni felkészítő foglalkozásokon,
- heti 1 órában tematikus csoportfoglalkozásokon,
- heti 1 órában a kollégium által biztosított szabadidős foglalkozások közül.
- heti 1 órában közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozáson

Cél:

Olyan pedagógiai környezet kialakítása, amelyben a tanuló szellemi, testi fejlődése biztosított.

2. Foglalkozások

a. Felkészítő foglalkozások

- **Napi felkészülés - (kötelező)**

Célja: a tanuló napi tanulmányi munkájának segítése

Feladat: a tanuláshoz szükséges feltételek biztosítása

Tevékenység tartalma: egyénhez igazítottan kötött helyen és időintervallumban a tanuló tanulási kötelezettségének megvalósítása állandó tanári kontrol és segítségnyújtás mellett.

A csoportvezető tanár határozza meg a tanórák eltöltésének módját: (tanterem, lakószoba, nem szabályozott mód - jó rendű tanulók esetében)

Jellemző formája: csoportos tanóra (90 és 45 perc)

- **Felzárkóztatás - (kötelező vagy választható)**

Célja: a tanulók tantárgyi hátrányainak kompenzálása

Feladat: adott iskolai tantárgyból szakszerű pedagógiai segítség nyújtása

Tevékenység tartalma: csoporthoz vagy egyénhez igazítottan, szükség esetén („bukásveszély”) kötelezetten, vagy választható módon tantárgyi oktatás

Formája: egyéni vagy csoportos tanóra (45 perc)

- **Tehetség kibontakoztató - (választható)**

Célja: a tehetség felismerése, motiválása, helyzetbe hozása

Feladat: a tanuló szellemi irányban jelentkező tehetsége kibontakozásának szakszerű segítése

Formája: egyéni vagy csoportos tanóra (45 perc)

b. Speciális ismereteket adó csoportfoglalkozások –(kötelező)

Célja: a szocializációs folyamat irányítása, közösségi helyzetek kialakítása, a közösségi lét nevelő hatásainak kihasználása, tematikus ismeretátadás (12 témakör)

Feladat: a tanulók rendszeres csoport szintű találkozásának biztosítása, kötött, rendszerben, pedagógiai programban, munkatervben szabályozott témák feldolgozása, kommunikáció, a csoport életével, dinamikájával kapcsolatos megbeszélések, értékelés.

Tevékenység tartalma: csoportigényekhez igazított.

Formája: csoportos együttlét.

Az alábbi táblázatok a fenti foglalkozások heti időkeretét tartalmazzák

foglalkozástípusok	heti időkeret egy tanulóra (45 perces órák)	Heti időkeret kollégiumi csoportonként min. (45 perces órák)	megjegyzés
Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozás.	13 kötelező	15	felkészítő foglalkozás (Rendszeres iskolai felkészülést segítő tevékenység) szilencium, tematikus csoportfoglalkozás
Közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozás.	1 kötelező		
A szabadidő eltöltését szolgáló csoportos foglalkozás, ezen belül: szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör, énekkar, művészeti csoport, tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny, bajnokság, diáknap, a tanulókkal való törődést és gondoskodást biztosító egyéni foglalkozás, a kollégiumi közösségek működésével összefüggő csoportos foglalkozás.	1 kötelező		szabadon választható

A tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

Témakör	1-8. évfolyam	9.évfolyam 9/NY évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13.-14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12-13-14. évfolyamon 34 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13.-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

c. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Foglalkozás típusok	Heti időkeret kollégiumi csoportonként min. (45 perces órák)	megjegyzés
szabadidős	10	(Szakkör, érdeklődési kör, önképző.)

a. Rendszeres programok

- **Diákkör - (választható)**

Célja: a szabadidő hasznos eltöltése, érték közvetítés,

Feladat: a tanuló bármilyen irányban jelentkező érdeklődésének programokkal történő kiszolgálása

Tevékenység tartalma: csoportigényekhez igazított.

Formája: csoportos vagy egyéni érdeklődési kör, szakkör, önképző kör, énekkar,

1. Rajz és dekorációs szakkör

2. Sport- és szabadidős foglalkozás

3. Karaoke klub

4. Társasjáték szakkör

5. Divat és stílus szakkör

6. Könyvklub

7. Filmklub

A fenti foglalkozások közül egy kötelezően választandó.

b. Eseti programok

- kollégiumi rendezvények
- tanulmányi verseny (választható)
- kulturális verseny (választható)
- sportversenyek (választható)
- kollégiumok közötti verseny (választható)
- diáknap (választható)
-

d. Egyéni törődést biztosító foglalkozások

Célja: a szocializációs folyamat egyénre szabott irányítása, a kollégista életforma egyéni értelmezése, a beilleszkedés megkönnyítése, egyéni gondok segítésének pedagógiai színtere

Feladat: az egyén teljes körű pedagógiai és szülői jellegű segítése, nevelése, motiválása, értékelése.

Tevékenység tartalma: egyénhez igazított.

Formája: egyéni foglalkozás, kommunikáció.

V. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

1. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészséges táplálkozás,
a mindennapos testnevelés, testmozgás,
a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek megelőzése,
a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
a bántalmazás és a kollégiumban az erőszak megelőzése,
a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
a személyi higiéne biztosítása,
a testi, lelki, mentális egészség fejlesztése,
a magatartási függőség, a bántalmazás megelőzése.

A lelki egészségfejlesztés célja:

elősegíteni a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést,
támogatni a környezethez történő alkalmazkodást,
felkészíteni és megoldási stratégiákat kínálni a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben.

Bántalmazás vagy deviáns viselkedésformák észlelésekor – a pedagógussal, iskolapszichológussal közösen – esetmegbeszélést kell kezdeményezni.

2. Egészségügyi ellátás

Naponta 7.00-12.00 és 15.00-18.00 között az ápolónőhöz fordulhatnak panaszukkal a beteg vagy gyengélkedő tanulók.

A tanári szobában egészségügyi láda található a szükséges gyógyszerekkel.

A tanév elején beköltöző kilencedik évfolyamos tanulók külön egészségügyi felvilágosító programon vesznek részt.

3. Egészséges életvitel

A kollégium szervezett keretek között biztosítja a megfelelő pihenést is tartalmazó életritmust. A tisztálkodás és a rendezett lakókörnyezet – az elhasználódottságot leszámítva – biztosított. Kikapcsolódhatnak, sportolhatnak a diákjaink a kollégium udvarán, illetve az épületben konditerem áll rendelkezésre. A tanulók folyamatosan asztaliteniszezhetnek is. A kollégiumban (évente) sportversenyekre kerül sor.

A helyes napirend, életrend kialakítása, elfogadtatása, valamint az ehhez kapcsolódó pedagógiai feladatok ellátása az alábbiak szerint:

- az önálló napi kezdés, ébredés, reggeli teendők segítése, a személyi higiénia, a testápolás feltételeinek biztosítása, a kozmetikai szerek használata,
- a tisztálkodás szükség szerinti ellenőrzése,
- az időjárásnak megfelelő öltözet, tiszta ruha, cipő - tanácsok adása, az iskolai terhelés utáni kikapcsolódás,

- a szabadidőben aktív sportolási lehetőségek biztosítása, hasznos szórakozásról való gondoskodás,
- az esti rendszeres és módszeres tisztálkodás, a megágyazás és annak reggeli elpakolása, a napi nyolc órás nyugodt alvás biztosítása,
- a higiéniai és tanulói szempontból is elfogadható szobarend kialakítása napi rendszerességgel,
- az emeleti hűtők rendeltetésszerű használata, az oda szánt élelmiszerek megfelelő tárolása és a szavatossági idő lejártát követően a hűtőből történő azonnali eltávolítása, ruhaneműk tisztítása - szükség esetén – automata mosógépekben,
- a szintre kijelölt takarítónő(k) munkájának tanulók általi segítése, együttműködése, rendszeres ágyneműcsere biztosítása.

4. Káros szokások elleni küzdelem, bűnmegelőzés - preventív eszközökkel

Mai világunk embere sajnos egyre önállótlanabb. A valamitől való függés uralja életünket. Legyen ez az internet, a játék, az alkohol, a cigaretta, a drog vagy éppen az otthonról, korábbi környezetből hozott rossz, káros szokások. A fogyasztói társadalom hátrányos következményei ezek. Feladatunk, felelősségünk figyelemmel kísérni a diákok normális, egészséges fejlődését. Amennyiben eltérést tapasztalunk, jelezzük azt a szülők, az oktatási intézmény és - akut esetekben - az illetékes intézményesített segítőknek, vagy hatóságoknak. Külső partnerekkel együttműködve bűnmegelőzés témakörében preventív előadás-sorozatot szervezünk. Ezen különböző korosztályú kollégista tanulók vesznek részt, jellemzően interaktív foglalkozásszervezés/lebonyolítás keretében.

VI. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életvezdését elősegítő tevékenység elvei

1. Az elvek

- Átfogó jellegű tanulói kompetenciafejlesztés;
- csak az az ember fejlődhet, aki ismeri önmagát;
- átmenet- és szintéziskeresés a tantárgyi fejlődés és az általános tanulás között;
- egyoldalúság elutasítása – csak a szellemi vagy csak a fizikai fejlődés elvileg nem támogatott;
- a „tanulás” egy életen át tartó folyamat;
- a belső motiváltság felébresztése fontosabb, mint a környezet tanácsai.

2. A tanulók tehetséggondozását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei

- Minden tanuló tehetséges valamiben – ennek megtalálása;
- leghatékonyabb a tudatos önfejlődés segítése;
- a tehetség magától nem tör a felszínre, fontos a segítő pedagógus-szerep vállalása;
- önálló tanulói innovációk felkarolása, támogatása;
- a sokszínű, ingergazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását;
- az információkhoz való tanulói hozzájárulás kiemelkedő fontossága;
- az önálló, tanulói információfeldolgozásra való ösztönzés pl. gondolatcserek révén; világos fejlődési/továbblépési alternatívákat kell felmutatni a tehetség kibontakoztatásához (az önálló választás fontossága).

3. A tanulók felzárkóztatását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei

- A lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető, ha lehetséges, mindez differenciált formában történjen;
- a tanulási technikák megtanulhatóak;
- a lemaradás mértékének megállapításával az egyén képességei adnak alapot;
- a gyengébb képességű tanulók fejlesztését önmaguk fejlődéséhez viszonyítottan kell szemlélni;
- a felzárkózáshoz motiváció kell, ha lehetséges, ehhez a szülőt is meg kell nyerni;

- a felzárkózás belső igényből fakadjon;
- a felzárkóztatás hatékonysága a kisebb csoportokban nagyobb;
- fontosnak tartjuk a személyes érintettség elvét;
- állandó pozitív visszacsatolásokra van szükség, ne fukarkodjunk a dicséretekkel!

4. *A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei*

- A társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak; a maga szerepében mindenki hasznos lehet; önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás;
- a pályaválasztás stratégiai döntés – ismeretek nélkül nincs biztos a siker;
- az életpályák – akár többször is – módosíthatók;
- hiteles információt a megélt valóság ad.

5. *A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei*

- A sokoldalúság érték;
- cselekedve könnyebb „tanulni”, mint magyarázatokból – gyakorlatiasság;
- a családban vannak férfi és női szerepek – ezeket ismerni, tudni kell;
- a munkahely nem csak a pénzről szól – szaktudás, egyéni felelősség; az „én” szerep teljeskörű felelősséget jelent.

VII. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A kollégiumban folyó pedagógiai munka kiemelten igyekszik biztosítani a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes nevelését, oktatását.

A szociális hátrányaik kompenzálására, az esélyegyenlőségük előmozdítására tett intézkedések, bevezetett gyakorlatok: gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógusi tevékenység/feladatok delegálása a csoportvezető nevelőtanárok számára, HH/HHH/SNI tanulókkal kapcsolatos adatkezelés, nyomon követés, a közoktatásból való lemorzsolódás lehetőség szerinti csökkentése érdekében, jó gyakorlat átvétele egy, a hátrányos helyzetű tanulók oktatásában, nevelésében már komoly tapasztalatokkal rendelkező kollégiumi partnertől, étkezési támogatás, kollégiumi kampánytevékenységek (pl. megyei, regionális szintű szelektív hulladékgyűjtés stb.), szociális támogatás (pénzbeli juttatások), egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, felzárkóztató szaktárgyi és egyéb ismeretterjesztő foglalkozások, kapcsolattartás az iskolákkal, szülőkkel, pályázati partnerekkel.

A kollégium nevelési, szocializációs gyakorlatára jellemző, hogy az intézmény egyre jelentősebb mértékben végez korszerű, befogadó (inkluzív) pedagógiai tevékenységet, differenciáló módszertant és tanulói kulcskompetenciákat fejlesztő tevékenységet. A kollégium pedagógiai légköre, közösségi élete a tanulói elégedettségi szint mérések alapján jónak mondható.

Az esélyegyenlőség problematikáját érintő nevelési és oktatási problémák, nehézségek, területek, melyekre az alábbi megoldásokat, válaszokat kívánjuk érvényre juttatni:

- az eltérő szokásoktól, normáktól való különbözőség közösségi szintű kezelése,
- gyenge családi motivációs hatás, a tanulás iránt motiválatlan tanulók aktivitásának fokozása,
- a tudás elfogadott értéként való megjelenítése,
- megfelelő szintű kommunikációs csatorna létrejöttének hézagossága a kollégiumi csoportvezető tanárok és a szülők között,
- együttes fellépés a negatív diszkrimináció mindennemű megnyilvánulási formája ellen,
- a közösségi szerepvállalás fontossága, annak hatása a zökkenőmentes társadalmi integrációra, meghatározott szabályok és életrend szerinti életforma;
- a közösségi szabályok elfogadása, tiszteletben tartása, a törvénytisztelő állampolgári magatartás előtérbe helyezése, közösségi életterek a sikeres szocializáció érdekében (közösségi csoportfoglalkozások, sportfoglalkozások, szakkörök, kollégiumi napok, közös étkezések stb).

Tehetséggondozás

A kollégiumi foglalkozási struktúra a felzárkóztatáshoz hasonlóan komoly lehetőségeket hordoz magában a tehetséggondozás területén is. E tevékenységi területen is jelentős hatékonyságot biztosít az iskolai órarendi keretektől és a tantárgyi tantervektől, tanmenetektől függetlenebb foglalkozásszervezési lehetőség. Ugyanakkor a tanulói motiváció ezen a téren viszonylag kisebb jelentőséggel bír, mert a szigorúan önkéntes jelentkezésen alapuló csoportalakítás, és a sikerélmény ezt rendszerint hozza magával.

A tehetséggondozást elősegítő tevékenységek és felelősségi körök:

Valamilyen szempontból tehetséges tanulók felkutatása (csoportvezetők, foglalkozásvezető tanár).
Megfelelő - szilenciumon kívüli - szervezeti forma (szakkör) biztosítása a tehetséges tanulók számára (foglalkozásvezető tanár).

Egyéni foglalkozás (eseti órákban, foglalkozásvezető tanár).

Kapcsolattartás az iskolával a tehetséggondozási folyamatban (foglalkozásvezető tanár, csoportvezető).

A tudatos önfejlődés elősegítése.

1. Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Programja

Iskolánk illetve kollégiumunk 2010. szeptember 1-én indította az 1+4 évfolyamos Arany János Kollégiumi Program (AJKP) érettségit adó középiskolai képzését. Kollégiumunk azért csatlakozott ehhez a programhoz, mert:

- a városunkban és a környező településen sok a halmozottan hátrányos tanuló, az általános iskolák dolgoznak az integrációs programon, melynek ez a program a továbbvitelét garantálja
- iskolánknak és kollégiumunknak nagy tapasztalata van a hátrányos helyzetű tanulók nevelésében, oktatásában
- a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Karacs Ferenc Gimnáziuma, Technikuma és Szakképző Iskola képzési kínálata gazdag
- A tárgyi és a személyi feltételek részben adottak, másrészt fejleszthetők.
- A kollégium vállalja, hogy az előírt kritériumoknak megfelelően felkutatja e tanulókat és megszervezi a beiskolázásukat a programba.

a. A program célja

- A középiskolai kollégiumi eszközrendszer segítségével biztosítani, hogy a jelenleginél lényegesen nagyobb arányban tanulhassanak eredményesen nappali tagozatos, érettségit adó gimnáziumi osztályokban
- biztosítsa a lehetőséget a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára, hogy a kerettanterv és az ahhoz alkalmazott pedagógiai intézkedések révén elsajátíthassák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítségével eredményesen folytathatják és sikeresen befejezhetik középiskolai tanulmányaikat, valamint esélyt kapnak a felsőfokú tanulmányok megkezdésére.
- megteremtse az egyéni különbségekre alapozott, differenciált nevelést-oktatást, és a részt vevő tanulók számára biztosítsa a komplex személyiségstruktúrának megfelelő optimális fejlesztést, figyelembe véve előzetes tudásukat, képességeiket, érdeklődésüket, igényeiket.

b. A programba való bekerülés feltétele

a) tanulói jogviszonyban áll, és a középiskola kilencedik évfolyamára jelentkezik (ideértve a nyelvi előkészítő évfolyamra vagy a két tanítási nyelvű oktatás 9. évfolyamára jelentkezőket is) abban a tanévben, amelyben a pályázat meghirdetésre kerül, és

b) az e pontban meghatározott valamelyik feltételnek megfelel:

ba) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 67/A. §-a szerint halmozottan hátrányos helyzetű

bb) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította és a törvényes felügyeletét ellátó szülő a Gyvt.-ben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, vagy

bc) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 53. §-a szerint gyermekvédelmi szakellátás otthont nyújtó ellátási formájában részesülő átmeneti nevelésbe vett vagy a programba történő jelentkezés időpontjában ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett,

bd) a törvényes felügyeletét ellátó szülője a Gyvt.-ben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága nem állapítható meg,

be) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította, és a törvényes felügyeletét ellátó szülők egyike a Gyvt.-ben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, a másik szülő legfeljebb szakképesítéssel rendelkezik

bf) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül és lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. §-ában foglalt családsegítő szolgáltatás vagy a Gyvt. 40. §-a szerint a gyermekjóléti szolgálat által

végzett környezettanulmány alapján az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket nem biztosító, elégtelen lakókörnyezetnek minősül,

bg) árva és a gyermekjóléti szolgálat – az általános iskola és a gyám kezdeményezésére elkészített – javaslata alapján rászorult. A gyermekjóléti szolgálatnak a rászorultság kérdésében annak alapján kell döntenie, hogy kellett-e a az Arany János Kollégiumi Programba történő jelentkezést megelőző három éven belül a Gyvt. 39. §-a alapján az érintett tanuló érdekében intézkednie.

bh) lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet értelmében kedvezményezett településen található,

bi) lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem kedvezményezett, de a települési lakónépességi adatok alapján ötezer főt meg nem haladó állandó lakosságszámmal rendelkező településen található és a programba történő jelentkezés időpontjában a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45. § (1) bekezdés a)–d) pontjában foglalt valamelyik célra nyújtott települési támogatásban vagy a jelentkezés időpontját megelőző 6 hónapon belül rendkívüli települési támogatásban részesült.”

A *bc)*- *bg)* pontokban szereplő feltételek szerint felvehető tanulók aránya együttesen nem haladhatja meg az adott osztályba felvett tanulók harminc százalékát.

c. A kollégiumi program tartalma

A program időtartama öt év. A négy évfolyamos középiskolai képzés **előkészítő évfolyammal** egészül ki, megnevezése: kilencedik, előkészítő évfolyam.

A kollégiumi elhelyezés, ellátás és nevelés a teljes öt év alatt kötelező a tanulók számára.

Cél: a sikeres érettségi

d. Feladat:

- a hozott szociokulturális hátrányok leküzdése,
- az addig elsajátított előzetes tudás felmérése, megállapítása,
- a hiányzó ismeretek pótlása,
- az esetleges tanulási nehézségek azonosítása,
- a helyes tanulási technikák megalapozása, fejlesztése,
- a képességek feltérképezése,
- a továbbtanuláshoz szükséges képességek, készségek megerősítése.

e. **A program megvalósításának szervezeti keretei**

- Az Oktatási Hivatal által meghirdetett pályázati úton felvételt nyert tanulók külön osztályt alkotnak a középiskolában az előkészítő évfolyamon és önálló tanulócsoportot a kollégiumban
- A kilencedik, előkészítő évfolyamon a nevelő és oktató munka kerettanterv alapján folyik.
- A kollégiumban folyó nevelő-oktató munka szoros kapcsolatban áll a kollégiumi programmal, azzal egységes egészet alkot.
- Az iskolában **programfelelős** van. Felelőse annak, hogy a program tartalmilag megvalósuljon.
- A kollégiumban a **programgazda (programfelelős)** összehangoló, tervező szervező feladatokat lát el. Felelős azért, hogy a kollégiumban a program az alapító szándékát tükröző értékrend szerint megvalósuljon.
- A kollégiumi program finanszírozásának feltételeit háromoldalú (OM, oktatási intézmény, fenntartó) megállapodás tartalmazza.

f. **A program eredményességeinek feltételei**

- Motivációközpontú pedagógiai kultúra.
- Jól felkészült és a folyamatos ön- és továbbképzést vállaló, hiteles, pedagógusszemélyiségek.
- Ösztönző, biztonságos, támogató környezet.
- Differenciált, a tanulói képességeket és érdeklődési irányokat figyelembe vevő tanulászervezési eljárások alkalmazása.
- Szoros, rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel.
- A program megvalósításához szükséges anyagi erőforrások biztosítása.

g. **A program eredményességének értékelése**

- Az Arany János Program értékelését az osztályfőnök és a kollégiumi nevelő félévente elvégzi és az értékelés eredményét ismerteti a nevelőtestülettel (félévi és év végi értékelő konferencia).
- A program szakmai értékelését az iskola és kollégium vezetése a tanév végén elkészíti (szakmai beszámoló).

h. A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata

Cél: olyan beiskolázási intézményi stratégia megalkotása, amelybe foglalt tevékenységek végrehajtásának eredményeképpen az intézmény a tanulót és szüleit eléri és kellő motivációt képes kialakítani a leendő partnerekben a programba való belépéshez.

Indikátor: cél az egy évben maximálisan felvehető tanulólétszám felvétele, de annak eléréséig is törekednie kell a kollégiumnak arra, hogy legalábbis növekedjen a megelőző évhez képest a programba jelentkezett tanulók száma.

A tanulók felkutatására, beiskolázására irányuló stratégia kidolgozása és az arra épülő program működtetése érdekében végzett tevékenységek:

- stratégia készítése,
- a motiváció érdekében végzett tevékenységek,
- kapcsolati háló kiépítése és működtetése intézményi szinten a szülőkkal, általános iskolákkal, középiskolákkal, szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálattal, gyermekvédelmi szakellátó rendszerrel, önkormányzatokkal, kisebbségi önkormányzattal, munkaügyi szervezetekkel, civil szervezetekkel
- kapcsolati háló kiépítése személyi szinten az érintett családokkal, tanulókkal,
- az intézmény sokoldalú bemutatása az érintett tanulóknak, családjaiknak.

VIII. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei a kollégiumban

A kollégium a fő cél – a tanuló személyiségfejlesztése – érdekében törekszik arra, hogy szervezési tevékenységében a tudatosság az elvek szintjén is megjelenjen.

Szervezési elveink:

- Komplexitás
- Tapasztalatszerzés
- Következetesség
- Motiváció
- Szakmai önállóság.
- A tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat.
- Intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében. Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele.
- Építés a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére. Tudatosság és szakszerűség elve.
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve. Konkrétumok és absztrakciók egységének elve.

Módszerek:

- moduláris oktatási program, kollégiumi témahét, projektciklus intézményi foglalkozásrendbe való beültetése,
- élménypedagógia,
- folyamatos internet hozzáférés biztosítása az önálló kutatáshoz, adatfeldolgozáshoz, prezentáláshoz kapcsolódóan,
- egyes kollégiumfejlesztési területek, valamint a tematikus tanórai témák sajátosságaiból adódó csoportbontás, csoportmunka alkalmazása,
- szükség esetén differenciált kollégiumi foglalkozások szervezése.

Eszközök:

- kompetencia alapú oktatási programcsomagok (szociális – életviteli - környezeti, valamint életpálya-építési) kollégiumi implementációja,
- módszertanilag kimunkált és kollégiumi délutáni foglalkozásokra adaptált tevékenységközpontú foglalkozás előkészítés, foglalkozásszervezés, foglalkozásvezetés, értékelés, visszacsatolás,
- tanulói kulcskompetenciákat fejlesztő tanulási technikák és tanárt, tanulót egyaránt fejlesztő kompetencia alapú oktatási módszerek fokozatos intézményi elterjesztése, fejlesztése, meghonosítása (amely nem zárja ki automatikusan a frontális módszer alkalmazását),

- a tanulóknak biztosított egyéni törődés lehetősége a csoportvezető tanárok vezetésével, IKT eszközök sokoldalú intézményi alkalmazása,
- moduláris oktatási program,
- környezetvédelmi oktatási program kollégiumi alkalmazása, mint önálló intézményi innováció,
- folyamatos internet hozzáférés biztosítása az önálló kutatáshoz, adatfeldolgozáshoz, prezentáláshoz kapcsolódóan,
- közösségi kulturális-és sportesemények szervezése, lebonyolítása,
- a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének a biztosítása a tanulók számára.

Szabadidős tevékenységek, művelődési és sportolási tevékenységek

Célja, hogy a tanulók szabad idejüket olyan tevékenységekkel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket, továbbá a tanulóknak legyen igényük arra, hogy szabadidejüket kultúrált és egészséges módon töltsék el.

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kultúrált életmódra való nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozásokon hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulásokon a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a környezet védelmének lehetőségeit, a környezettudatos magatartásformákat, a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget. A kollégium szakmai foglalkozások szervezésével segíti – a működésében fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő – diákkörök fejlődését.

A szabadidő hasznos kitöltését jelentik a tanulói érdeklődést alapul vevő kínálati program-lehetőségek:

- kollégiumi sport „tömegessé válása” (sakk, asztalitenisz, kispályás labdarúgás, kosárlabda, sorversenyek, kondicionáló edzések). Intézményünk kiemelt jelentőséget tulajdonít a diáksportnak.
- hobbi tevékenységek (képzőművészeti foglalkozások, videó, fotó, háztartástani foglalkozások, horgászás, világhálós és a gazdasági élet folyamatait modellező játéklehetőség),
- diákönkormányzati programok (irodalmi kör, zenés estek, filmklub)

IX. Gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

A megváltozott, egyre romló gazdasági körülmények, a szülők szociális-egzisztenciális elbizonytalanodása évről-évre több feladatot jelent a kollégium számára is.

A gyermek- és ifjúságvédelemben való közreműködés minden pedagógus alapvető feladata és kötelessége. Pedagógiai programunkban ezért kiemelten szerepelnek a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok.

1. Alapkövetelmény

- minden tanuló részére biztosítsuk a fejlődéséhez szükséges feltételeket,
- megteremtjük a lehetőségeket kibontakoztatásához,
- segítsük leküzdeni azokat a hátrányokat, amelyek családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak.

2. Feladatok

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- a tanulók személyes gondjainak feltárása, pedagógiai eszközökkel történő segítése,
- a tanuló veszélyeztetett helyzetének javítása érdekében a gyermekjóléti szolgálat megkeresése,
- életmód-életvitel orientálása, különféle hasznos szabadidős tevékenységek ajánlása,
- különböző előadások, rendezvények szervezése,
- a továbbképzési lehetőségek kihasználása
- két alapvető feladat: a prevenció és a korrekció

3. Tevékenységek:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- a tanulók szabadidejének szervezése
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, pályázatok, ösztöndíjak),
- a szülőkkel való együttműködés, családlátogatás
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.
- kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, a nevelőtestülettel
- kapcsolattartás az illetékes gyámhivatallal, a családsegítő szolgálattal, ÁNTSZ-el stb.

4. Együttműködések

- - nevelési tanácsadóval,
- - gyermekjóléti szolgálattal,
- - családsegítő szolgálattal,
- - polgármesteri hivatallal, gyámhivatallal

- - gyermekorvossal,
- - iskolai védőnővel
- - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel

5. Etikai normák

- minden kollégistát előítéletek nélkül segítünk, védünk, figyelünk
- tiszteletben tartjuk egyéniségüket, személyiségi jogaikat
- senkit nem részesítünk igazságtalanul előnyben, de a lehetséges segítség és beavatkozás érdekében rangsoroljuk a hátrányosság vagy veszélyeztetettség mértékét
- minden kollégistához szeretettel és tapintattal közelítünk
- csak az adott helyzet feltárásához szükséges információkat kérjük, nem kíváncsiskodunk
- a megszerzett diszkrét információkat titokként kezeljük, kivéve, ha ezzel bárkit veszélyeztetünk.

Konkrét feladatok

1. Az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse számon tartja és figyelemmel kíséri az iskola vezetésével, az osztályfőnökökkel, a családsegítő szolgálattal, a védőnővel, esetenként a rendőrséggel és a gyámhatósággal együttműködve a tanulók hátrányos és veszélyeztetett helyzetének alakulását; továbbá figyelemmel kíséri a gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pályázatokat. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról nyilvántartást vezet.
2. A tanulókat és a szülőket tájékoztatjuk azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
3. A gyermek- és ifjúságvédelem minden pedagógus kötelessége. A kollégiumi foglalkozásokon kiemelten foglalkozunk az egészséges életmódra neveléssel, a káros szenvedélyek hatásainak következményivel és a drogfogyasztás megelőzésével.
4. Sajátos helyzetünkből fakadóan a belügyi rendészeti osztály ez irányú szélesebb ismereteit, pozitív befolyásoló tevékenységét felhasználjuk a gyermek-és ifjúságvédelmi munka terén.
5. A rendvédelmi szervekkel való szorosabb kapcsolatunkat hasznosítjuk a felvilágosító tevékenységünk során.
6. Az iskolába járás fegyelmének megtartásában nagy figyelemmel vagyunk a tanulói mulasztásokra, különösen az igazolatlan hiányzások ellenőrzésére. Tájékoztatási kötelezettségünknek maradéktalanul eleget teszünk.
7. Az intézményi szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint óvjuk a tanulók egészségét, testi épségét.

X. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A közösség fejlődésében rendkívül fontos a kollégiumi hagyományrendszer. Az egész kollégiumot érintő hagyományos rendezvényeket kiemelten 1-1 csoportközösség rendezi.

Pedagógiai tevékenység oldaláról az alábbi események jelentik és egyúttal őrzik a kollégiumi hagyományokat.

1. Kiemelt hagyományos rendezvényeink

- összevont évnyitó értekezlet szülőknek, tanulóknak
- az új kollégisták beavatása
- megemlékezünk nemzeti ünnepeinkről
- Mikulás ünnep, ezen az ifjú kollégisták mutatkoznak be
- Karácsony ünnepe
- Magyar kultúra napja
- őszi és tavaszi sportnapok
- Házi sportbajnokságok (foci, asztalitenisz, sakk, erőemelés)
- Gyermeknap rendezvény (bográcsozás)
- Végzős diákok búcsúztatása

2. A kollégium hagyományrendszere továbbfejlesztésének terve

Továbbfejlődésre a jelenleg beindult új irányok adnak lehetőséget. Konkrét, reményeink szerint hagyománnyá váló tevékenységi formákat, eseményeket, programokat az Arany János Kollégiumi Program keretén belül tervezzük

A tervek lényege: országos, vagy térségi szakmai találkozók szervezése, illetve ezek szakmai támogatása, látogatása.

XI. Az iskolával, szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzatokkal.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

Fenntartó:

Berettyóújfalui Tankerületi Központ

4100 Berettyóújfalu, Dózsa György u. 17-19.

1. A kollégium kapcsolatrendszere az iskolákkal

- Tanévkezdéskor a kollégium az éves iskolai programokat megkapja.
- A félévi és az év végi konferenciákon konzultációs jogkörrel veszünk részt.
- A kollégium hívja és várja az osztályfőnököket, iskolaigazgatókat rendezvényein, valamint hétköznapokon.
- A kollégium igazgatója, a csoportvezető tanárok, iskolai meghívásra képviselik a kollégiumot az iskolai rendezvényeken (szalagavató, jubileumi események, diákok szereplései, tantestületi értekezletek)

A kapcsolattartás formái: szabad bejárás, nyitott és közösen szervezett kulturális és sportrendezvények, információ csere, rendszeres fórumok, hagyományt ápoló ünnepek, fogadóóra, nyílt nap.

2. Kapcsolat a szülőekkel

Minden eszközzel törekszünk a szülőkkal való eredményes együttműködésre.

- A szülőket szükség esetén írásban tájékoztatjuk gyermekük kollégiumi életéről, tanulmányi előmeneteléről. Amennyiben szükséges, találkozót kérünk a szülőktől.
- A személyes találkozások érdekében az iskolai szülői értekezletek előtti órákban a kollégiumi nevelőtanárok fogadóórát tartanak.
- A szülők- előzetes egyeztetés után - bármikor felkereshetik gyermekük nevelőtanárát vagy a kollégium igazgatóját, illetve erre szolgál a heti egyszeri fogadóóra
- Családlátogatás

3. Intézményünk egyéb külső kapcsolata

A hátrányos helyzetű tanulók miatt szükség esetén kapcsolatot tartunk

- az iskola gyermekvédelmi felelősével,
- a gyámügyi hivatalokkal,
- lakásotthonokkal, nevelőszülőkkal
- a gyermekjóléti szolgálatokkal,
- nevelési tanácsadóval,

- önkormányzatokkal
- karhatalmi szervekkel
- a gyermekjóléti szervezetekkel

Folyamatos kapcsolatunk van

- Dorogi Márton Városi Művelődési Központ és Kecskés Gyula Városi Könyvtárral
- Kollégiumi Szövetséggel
- a megyei kollégiumokkal
- az AJKP intézményekkel
- az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálattal.

XII. Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

Az egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának elvei

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként kíván működni, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket. E kívánalom teljesülése azonban csak jelentős fejlesztés árán megvalósítható, jelenleg a lakhatási feltételek több helyütt messze nem felelnek meg az elvárható szintnek. A kollégium kulturális- és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.

A kollégium környezettudatos szemléletmódra neveli a tanulókat azért, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A kollégiumi elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- korosztályuknak megfelelő szintű döntési kompetenciák elsajátítása baleset esetén
- tudjanak segítséget kérni, ha szükséges
- alapvető elsősegély praktikák megismerése
- tudják elkerülni a balesetet előidéző helyzeteket

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a) minden kollégiumi évfolyamban a tematikus csoportfoglalkozás egészségnevelési óraszám keretében, illetve,

b) a kollégiumi ápoló szakmai segítségét igénybe véve.

XIII. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további kérdések

A kollégiumi nevelés eredményessége

1. Minőségi szemlélet a kollégiumban

Az intézmény belső ellenőrzési szabályzata foglalja rendszerbe, hogy milyen eljárásrend alapján zajlanak a belső pedagógiai munka és az egyéb területek ellenőrzése.

- A kollégiumi pedagógusok teljesítményének értékelését, melyben kiemelt értékelési terület a kollégiumi tehetséggondozásban.
- A hátrányok leküzdésében vállalt pedagógusi szerep, de szerepet kaphat továbbá az intézmény saját döntése alapján a pedagógusnak az egyéb tudásának hasznosulása is.
- A megújított programban az elvek és a pedagógusokkal szembeni elvárások között határozottabban megjelenik a gyermekközpontúság, ezzel összefüggésben a nevelési környezettel, a viselkedéssel, attitűdökkel, a módszertani kultúrával kapcsolatos alapvető követelmények.
- Hangsúlyosabban megjelenik az igényes pedagógiai munka, a gyermekek megismerésének követelménye, a pedagógus szerep, felfogás, együttműködés, kommunikáció az érintett partnerekkel, az adekvát módszertani eljárások alkalmazása.

Az ellenőrzést nem szabad csupán a kollégiumi élet egyetlen mozzanatára, a nevelésre leszűkíteni, az ellenőrzés terjedjen ki a kollégium egész működésére. Mindegyik munkaterületnek, sajátos „ritmusa”, ciklusa van, melyet a vezetés ellenőrzése során összehangolja, folyamatba rendezi.

A tanulók munkájának mérése, értékelése, minősítése a kollégiumban

A csoportok féléves munkájának eredményét a kollégiumvezetés rendszeresen méri. Ennek keretében félévkor átfogó statisztika készül a csoport létszámáról, a kiköltözött diákok számáról, tanulmányi átlageredményéről, a befizetett kártérítési összegekről, a dicséretekről és figyelmeztetésekről. A tanulmányi év végén ezeken felül a kollégium egyes szolgáltatásainak (internet, konditerem) kihasználtságáról, a szobarend tanévi átlagos eredményéről, felkészítő és szabadidős foglalkozások látogatottságáról, tanulók káros szokásairól tanulmányi és művészeti versenyeken történő részvételről, kiköltözött tanulók létszámáról, hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók létszámáról szülőkkel történő kapcsolattartásról, készül átfogó felmérés. Ezek a kimutatások jelzik a pedagógusok számára a kollégiumban és a saját csoportjukon belül fejlődési tendenciákat.

Intézményünk nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a szülők felé megteremtse a visszacsatolás lehetőségét, azt, hogy a szülők képet kaphassanak a diákok kollégiumi életének mindennapjairól. Számos esetben előfordul, hogy a diákok szülei a földrajzi távolság, vagy a munkaidő- beosztásuk miatt nem tudnak személyesen egyeztetni a kollégiumi nevelővel, tehát a fentebb vázolt kommunikációs csatornák kiegészítésre szorulnak.

XIV. Diákönkormányzat

A kollégiumban önálló diákönkormányzat működik. Választott tagjai révén átfogja az egész kollégiumot, mint szervezet hatékonyan segíti az általános, minden kollégistára kiterjedő feladatok, nevelési elvek és elvárások megvalósulását.

A diákönkormányzat és a kollégium vezetés közötti együttműködés záloga a DÖK-öt segítő tanár. Hosszú távú célunk dinamikus diákszervezet fenntartása, mely a demokratikus érdekérvényesítés és az együttműködés kiváló eszköze lehet.

A diákönkormányzat a Köznevelési Törvény, a miniszteri rendeletek, és az intézményi belső normák mentén alakítja ki saját Szervezeti és Működési Szabályzatát (DÖK, SzMSz).

A diákönkormányzat szerepe:

Pedagógiai szempontból egyrészt a közösségépítő, kulturális – ismeretterjesztő és hagyományteremtő programok kialakításában, másrészt a megbízható, felelős gondolkodású diákok koordinálásában van jelentős szerepe.

Melléklet

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
59/2013. (VIII.09.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának módosítása
AJKP-ra vonatkozó 5. sz. melléklet
A középiskola a 9. előkészítő évfolyam helyi tantervét a kerettanterv alapján (51/2012.(XII.21.)
EMMI rendelet 7 sz. melléklete) készíti el

A dokumentum célja

A dokumentum célja, hogy összefoglalja és bemutassa a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja (a továbbiakban: AJKP) céljait, a célokat megvalósító szervezeti szinteket, a szervezeti szintek feladatait, az ötéves program pedagógiai feladatait, óra- és foglalkozási terveit, követelményeit.

Bevezetés

Az AJKP-hoz - amely a 2004/2005. tanévben került bevezetésre a közoktatás rendszerében - kollégiumunk a 2009/2010. tanévben csatlakozott.

A program létrejöttét az a közoktatás előtt álló egyik legfontosabb feladat indokolta, hogy a társadalmi esélyegyenlőtlenségeket mérsékelni kell. Tény, hogy a társadalom azon csoportjai számára, akik a rendszerváltás során, a gazdasági átalakulás veszteseivé váltak, a felemelkedés útja szinte kizárólag a minőségi tudás megszerzésén keresztül vezet.

A program a középiskolák és a kollégiumok szoros együttműködésével lehet sikeres, hiszen a kistelepüléseken, vagy a kedvezőtlen körülmények között élő fiatalok számára a kollégiumokon keresztül vezet az út a versenyképes tudás megszerzéséhez.

Kollégiumunk azért csatlakozott ehhez a programhoz, mert:

- a városunkban és a környező településen sok a halmozottan hátrányos tanuló
- az általános iskolák dolgoznak az integrációs programon, melynek ez a program a továbbvitelét garantálja
- iskolánknak és kollégiumunknak nagy tapasztalata van a hátrányos helyzetű tanulók nevelésében, oktatásában (pl SZFP C, TIOK, felzárkóztató oktatás.....)
- a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Karacs Ferenc Gimnáziuma, Technikuma és Szakképző Iskolája képzési kínálata gazdag (pl 6, 5, 4 oszt.gimn, a szakgimnázium széles kínálata informatika, humán, rendvédelem, környezetvédelem.

A tárgyi és a személyi feltételek részben adottak, másrészt fejleszthetők.

A program az alábbi **előnyökkel** jár a tanulók és a szülők számára:

Anyagi előny:

- ingyenes étkezés,

- utazási költségtérítés
- szociális juttatás (ösztöndíj)

A tanuláshoz való hozzáférés, sikeresség:

- előkészítő év
- egyéni fejlesztés
- a tanulási lehetőségek gazdag választéka
- a középiskolai továbbtanulás segítése
- testi, lelki fejlesztés

Kötelezettséget jelent a szülő és a tanuló számára:

- tanulmányi eredmény
- igazolatlan hiányzás ne legyen
- a délutáni foglalkozásokon való részvétel
- a házirend betartása
- a szülők folyamatos kapcsolattartása az iskolával és a kollégiummal
- a szülők együttműködése az osztályfőnökkel és a csoportvezetővel
- a szülő támogassa gyermekét céljainak megvalósításában

A kollégium vállalja, hogy az előírt kritériumoknak megfelelően felkutatja e tanulókat és megszervezi a beiskolázásukat a programba.

I. Pedagógiai alapelveink és céljaink

Gyermekképünk:

A program megvalósítása során olyan diákokat szeretne nevelni, akik:

- nyitottak a nemzeti és az európai értékrendre,
- egészséges énképpel, szociális és állampolgári kompetenciával rendelkeznek
- képesek a hatékony önmenedzselésre,
- kialakult bennük a motiváltság az önképzésre, az élethossziglan tanulásra
- képesek a konfliktustűrésre, konfliktusok megoldására,
- céltudatosak, következetesek,
- mások iránt toleránsak.

I.1. Pedagógiai alapelvek

Munkánkat az alábbi alapelvek mentén tervezzük, szervezzük, valósítjuk meg és értékeljük:

- **Az egyenrangúság és az együttműködés elve** - a nevelés-oktatás két alapvető tényezője, a pedagógus és a diák egyenrangú félként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában. A tanuló a nevelés-oktatásnak nem tárgya, hanem alanya.

- **A pedagógus vezető szerepe** - az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységének megszervezésében, személyiségük fejlődésének támogatásában.
- **Az életkori és az egyéni sajátosságok figyelembevételének elve** - a tanuló fejlődésének a maga fejlettségi szintjéhez történő igazítása.
- **A tapasztalatszerzés elve** - lehetőség teremtése a nevelés-oktatás folyamatában a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására.
- **A külső hatások elve** - mindazon tapasztalatok, információk, ismeretek összessége, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.
- **A bizalom elve** - bizalom, megértés, értő figyelem és tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes, naprakész, beavatottságot, együttműködést, támogatást biztosító kapcsolatok kialakítására.
- **A következetesség elve** - igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására.
- **A motiváció elve** - a tanulók érdeklődésének felkeltése.
- **A konstruktivitás elve** - adott tantárgy, műveltségi terület tanítása során alkalmazkodás és építés a korábban, illetve más tantárgyból elsajátított tudásra.
- **A szemléletesség elve** - a befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazása, módszertani változatosság
- **A visszajelzés elve** - folyamatos visszajelzés a tanulói teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól.
- **Az autonómia és az alternativitás elve** - a választás lehetősége - a tananyagtól, a tevékenységektől, az individuumok választásáig - a személyes szabadság mibenlétének és mértékének függvénye. Ily módon a pedagógus, illetve a diák nem hagyományos módon kereshet egyéni utakat, hanem ez követelmény vele szemben.
- **Az alkotói és a kritikai attitűd elve** – az alkotó tevékenység lényegéből fakadó kritikai jelleg. A sikeres iskolai tevékenység alapattitűdje a kritika. Ez annál is inkább fontos, mert a kritikai magatartás révén felszámolható a közömbösség. Az adott helyzethez való kritikai viszony kapcsolja az egyént - gondolatilag, érzelmileg és tevékenységét illetően egyaránt - a közösség ügyeihez.

- **A szociális segítségnyújtás elve** – minden arra rászoruló tanuló számára lehetőségeinkhez mérten biztosítani igyekszünk a nevelés-oktatás folyamatának zavartalan működéséhez szükséges összes tárgyi, személyi és egyéb feltételeket.

I.2. Értékrendszerünk

Intézményünkben az AJKP-ban dolgozó pedagógusokat az alábbi értékek jellemezzék:

- Türelem

A tanulókkal, a szülőkkel, a kollégákkal szemben.

- Következetesség

Határozott, pontos, jól körülírt követelményrendszer támasztása a programban résztvevő személyek számára a tanulói- és tanári munkavégzés minden szintjén.

- Humanitás

- Az egyetemes emberi kultúra ismerete, gyarapítása, védelme.
- Az egyetemes emberi jogok elfogadása és tiszteletben tartása.
- A gyermeki jogok elfogadása és védelme.
- Az emberiség globális problémáinak megismerése, a közös megoldás útjainak keresése.

- Erkölcösség

- bölcsesség (mély, alapos tudás, a világ és önmagunk ismerete, megértése, elfogadása, választani tudás jó/rossz, igaz/hamis között)
- bátorság (meggyőződésünk vállalása akkor is, ha kellemetlenséggel jár)
- becsületesség (erkölcsi megbízhatóság, tisztességesség)
- lelkiismeretesség (erkölcsi felelősségérzet)
- igazságosság (igazságkeresés, kiállás a meggyőződésünk mellett)
- őszinteség (érzéseink, gondolataink nyílt vállalása)
- fegyelmezettség (kitartás céljainkért való törekvéseinkben, feladataink végrehajtásában a nehézségek elviselése)
- büszkeség (értékeinkre, hagyományainkra, közösségeinkre)
- hűség (elveinkhez, közösségeinkhez, barátainkhoz, önmagunkhoz, iskolánkhoz, kollégiumunkhoz)
- igényesség önmagunkkal, embertársainkkal, környezetünkkel szemben.

- Kreativitás

- Rugalmas, új utakat kereső gondolkodásmód.
- Alkotóképesség, önálló produktum létrehozni tudása.

- Szakmaiság

- A helyzet által megkövetelt pedagógiai módszerek, technikák alkalmazása.
- Tanári munkánk folyamatos értékelése, önértékelése.
- Szakmai továbbképzések iránti elkötelezettség.

1.3.. Célrendszer

A kistelepüléseken élő, tanulmányaikat helyben folytatni nem tudó, többszörösen hátrányos helyzetben lévő tanulók segítése, a tudáshoz jutás feltételeinek megteremtése.

Elősegíteni a diákok harmonikus, egészséges fejlődését, személyiségük kibontakozását, önállóságuk kialakulását, felkészíteni őket önálló életvezetésre, sikeres életpályára.

A Program kiemelt céljai:

- az esélyteremtés, vagyis a hátrányos szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek egyenlő esélyeket biztosító nevelési-oktatási és támogatási rendszer kialakítása,
- feltételek teremtése a versenyképes tudás megszerzéséhez,
- tehetséggondozás, személyiség- és képességfejlesztés,
- a nevelés és az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése.
- biztosítsa a lehetőséget a halmozottan hátrányos helyzetű, illetve rászorulóknak tekinthető tanulók számára, hogy a kerettanterv és az ahhoz alkalmazott pedagógiai intézkedések révén elsajátíthassák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítségével eredményesen folytathatják és sikeresen befejezhetik középiskolai tanulmányaikat, valamint esélyt kapnak a felsőfokú tanulmányok megkezdésére.
- megteremtse az egyéni különbségekre alapozott, differenciált nevelést-oktatást, és a részt vevő tanulók számára biztosítsa a komplex személyiségstruktúrának megfelelő optimális fejlesztést, figyelembe véve előzetes tudásukat, képességeiket, érdeklődésüket, igényeiket.
- a tanulók ismerjék és szeressék saját nemzeti hagyományaikat, a mondavilágtól kezdve a táncokon, a zenén, a magyar építészeti hagyományokon át a köznapok kultúrájában, szokásaiban megjelenő sajátos nemzeti jellegig.

Célunk:

- a rászoruló tanulók felkutatása,
- az előkészítő évet követően gimnáziumban tanuljanak tovább,
- a tanulók sikeres érettségi vizsgát tegyenek.
 - A célcsoportot képező tanulók felkutatása és a programba történő bevonása.
 - Pályaorientációs tréningek tartása.

- Tanulóink igény szerinti felkészítése egyénileg vagy kiscsoportosan a tanuló által tanári segítséggel kiválasztott középiskola felvételi vizsgájára.
- Az önálló és az együttműködő tanulási formák és módszerek gyakorlása.
- A szabadidő irányított és önálló eltöltésének tevékenységei.
- Rendszeres napi- és hetirend igényének kialakítása.
- Projekt munkaformák elsajátítása.
- Demokratikus önkormányzatiság formáinak, szerepeinek és eljárásainak elsajátítása.
- A szülői ház értékeinek közvetítése a nevelési folyamat során.
- Szabálykövető magatartásforma kialakítása.
- Tolerancia fejlesztése.
- Az egészséges életmód tudatos figyelembe vételének kialakítása.
- Integrációt célzó városi programokon való aktív részvétel.
- Környezettudatos szemléletformálás.
- Szociális kapcsolatok iránt érzékeny személyiségek nevelése.

II. Az AJKP fő folyamatai, a folyamatok céljai, indikátorai, megvalósítandó tevékenységek

A kulcsfolyamatok együttesen az AJKP céljainak elérését biztosítják. A tevékenységek céljainak elérését, az indikátorok teljesülését az intézmény minőségirányítási programjában rögzítjük, melyeket évente értékelünk.

A feladatokat az alábbi kulcsfolyamatokkal írjuk le.

III. 1. A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata

Cél: Olyan beiskolázási intézményi stratégia megalkotása, amelybe foglalt tevékenységek végrehajtásának eredményekképpen az intézmény a tanulót és szüleit eléri és kellő motivációt képes kialakítani a leendő partnerekben a programba való belépéshez.

Indikátor:

Cél az egy évben maximálisan felvehető tanulólétszám felvétele (25 fő), de annak eléréséig is törekednie kell a kollégiumnak arra, hogy növekedjen a megelőző évhez képest a programba jelentkező tanulók száma.

Tevékenységek:

- beiskolázási stratégia készítése,

- a motiváció érdekében végzett tevékenységek,
- kapcsolati háló kiépítése és működtetése intézményi szinten a szülőkkel, általános iskolákkal, középiskolákkal, szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálattal, gyermekvédelmi szakellátó rendszerrel, önkormányzatokkal, kisebbségi önkormányzattal, munkaügyi szervezetekkel, civil szervezetekkel, CKÖ-vel stb.,
- kapcsolati háló kiépítése személyi szinten az érintett családokkal, tanulókkal,
- az intézmény sokoldalú bemutatása az érintett tanulóknak, családjaiknak,
- a mindenkori tájékoztatási füzet aktualizálása,
- az előző év tapasztalatainak kiegészítése (a már bennlévő AJKP-s csoport bevonásával).

A megvalósítás lépései:

Időpont	Tevékenység	Felelősök	Célcsoport	Módszer	Eredmény
Szept.	Helyzetértékelés, az előző évi beiskolázás eredménye, gyengesége.	AJKP	Saját magunk számára.	Értékelés, megbeszélés.	Javítandó területek ismertek.
Okt.	Reklámanyagok aktualizálása, megküldése a partnereknek.	AJKP vezetője	Általános iskolák, önkormányzatok, pályaválasztási tanácsadók, rádió, TV	Postázás, telefonos megkeresés.	Széles körben ismerik a programot.
Nov.	Nyílt nap a kollégiumban	AJKP csoport	szülők, tanulók, érdeklődők	Egész napos program, a tevékenységrend szer bemutatása	Megismerik a lehetőségeket
Nov.	Pályaválasztási fórumokon való részvétel		Szülők, tanulók	Tájékoztató a település iskolájában	Motiváció felkeltése
Dec.	Személyes tanácsadás azoknak a gyerekeknek illetve családjuknak, akiket az iskola ajánl, de a szülő nem akarja		szülők, tanulók	Tájékoztatás	a család megnyerése
Febr.	A beiskolázási munka értékelése		Munkatársak	elemzés, értékelés	Javítandó feladatok

II 2. Felkészítés folyamata az AJKP-ban való részvételre

Cél: Részvétel a középiskolai életre való felkészítésben, olyan tevékenységek tervezése és megvalósítása, amelyek együttműködésben a tanuló családjával és általános iskolájával az

AJKP előkészítő évre, illetve nyelvi előkészítő évre készítenek fel az általános iskolai tanulmányok befejező szakaszában, illetve az AJKP első évében.

Indikátor: Minden évben nő a tanulók és családjaik ismerete a programban történő részvétel feltételeiről, a programban résztvevő 9. évfolyamos tanulók iskolai sikerességét jelző folyamatokban pozitív irányú változás tapasztalható.

Tevékenységek:

- a tanuló felkészítése, tanulmányi, kulturális, mentális szempontból pedagógiailag tervezett foglalkozások, /konkrétan is/ill. egyéb más formák keretében a családokkal együttműködve.
- pályorientáció: integrált osztályokba történő átvétel koordinálása és támogatása,
- a célzott középiskola felvételijére való felkészülés támogatása,
- stabil élet- és napirend kialakítása.

II. 3. A bemeneti mérés folyamata

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely megalapozza a tanuló fejlesztése érdekében végzett pedagógiai munka tervezését.

Indikátor: Olyan, az intézményben kifejlesztett vagy adaptált mérések-értékelések elvégzése, melyek eredményei 100%-ban hasznosulnak az egyéni fejlesztési tervekben a szolgáltatások meghatározásához.

Tevékenységek

- mérőeszközök kiválasztása, kifejlesztése, adaptálása,
- az intézmény által kifejlesztett, vagy adaptált mérőeszközök használatával mérések elvégzése,
- az értékelési eredmények alapján szükségletek azonosítása.

Az egyéni fejlesztési tervek elkészítése, egyéni fejlesztések meghatározása

A mérési eredmények alapján elkészítjük a tanulók személyre szabott egyéni fejlesztési terveit. A csoportvezető adatokat közöl, javaslatokat fogalmaz meg. Az egyéni fejlesztési tervek elkészítéséhez szükség esetén szakemberek (fejlesztő pedagógus, pszichológus) bevonásával kerül sor.

II. 4. Az egyéni fejlesztés folyamata

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely során a tanuló egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztést támogató szolgáltatásokban részesül.

Indikátor: A tanulók egyéni fejlesztési terveiben megfogalmazott összes cél a csoportra vetítetten minimum 80%-ban teljesül.

Előkészítés:

- **a tanuló és a szülő személyes megismerése**

Tevékenységek:

- egyéni fejlesztés eljárásrendjének megalkotása és működtetése, figyelemmel kísérése /kérjetelek segítséget a többiektől az egyéni fejlesztési tervek tartalmát illetően/
- ütemterv készítése az egyéni fejlesztési terv kialakításához,
- egyéni megállapodás a tanulók tanulmányi és egyéb céljairól,
- egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, a tehetségfejlesztés érdekében; a tervek megvalósulásának érdekében differenciált tanulásszervezés, és további szolgáltatások,
- folyamatos visszajelzés a tanuló egyéni haladásáról és a továbblépés lehetséges irányairól (egyéni fejlesztési tervek és napló, szöveges értékelés, számszerű eredmények),
- az egyéni fejlesztési tervek alapján szervezett tantárgyi képességfejlesztő programok.

II. 5. Az egyéni fejlesztés eszközszerrendszere

Cél: Olyan eszközszerrendszer biztosítása, amely a tanuló egyéni fejlesztését szolgálja.

Indikátor: Az egyéni fejlesztési naplóban, az eszközszerrendszerben rendelkezésre álló szolgáltatások igénybevétele 100%-ban nyomon követhető.

Tevékenységek:

- az alapprogramban meghatározott kompetenciák fejlesztése,
- tanulási motivációt fejlesztő tevékenységek,
- előítéletek kezelése,
- multikulturális tartalmak közvetítése,

- identitás artikulálása és erősítése,
- kortárs segítség,
- tanári patrónusi rendszer működtetése,
- önismeret és mentálhigiéné,
- a tanulói önkormányzatiság kialakítása, erősítése.

II. 6. Pedagógiai környezet

Cél: Olyan pedagógiai környezet megteremtése, amely környezetben a tanuló fejlődése a leghatékonyabb módon folyik.

Indikátor: A tanulók több mint 50%-a javít az előző félévi tanulmányi átlag eredményén, a csoport összesített átlaga meghaladja az előző félévi átlag eredményét.

Tevékenységek:

- kooperatív alapelvek mentén szerveződött tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül, kooperációra épülő tanári fejlesztő műhelyek keretében),
- projektmódszer alkalmazásával szerveződő tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül),
- tevékenységközpontú tanulási és tanítási eljárások,
- drámapedagógia eszközszerének alkalmazása,
- családlátogatás,
- mentálhigiénés műhelyek megfelelő szakemberek bevonásával.

A megvalósítás lépései: időpont, tevékenység, felelős, célcsoport, módszer, eredmény

A támogató pedagógiai környezet

A program a következőkkel segíti a tanulókat abban, hogy a tanulásra tudjanak koncentrálni:

- kis létszámú tanulói csoportok kialakítása,
- egymást segítő tanári teamek: a csoporttal foglalkozók és az iskola más tanárainak együttműködése,
- támogató, segítő szakemberek aktív közreműködése,
- a tanulók támogatást kapnak a tanároktól, a tanárok és a vezetők pedig támogatást és képzést kapnak a mentoroktól,
- önfeloldási lehetőségek biztosítása.

A támogató tárgyi környezet

- Az AJKP terem berendezése:
- mobilizálható padok + asztalok;
- iskolai/kollégiumi könyvtár használata, lehetőleg kézikönyvtár a teremben;
- PC terem használata,
- internet hozzáférés a teremben;
- audiovizuális eszközök (TV, interaktív panel, projektor, stb.); megfelelő polcok, szekrények a tároláshoz (CD-DVD, portfólió, stb.);
- a tanulói munkák megjelenésének lehetőségéhez polcok, üvegszekrények;
- a falon parafacsíkok, információs tábla;
- élő, zöld sarok.

II. 7. A tanulói mérés és értékelés folyamata

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely során a tanulói teljesítmény mérése és értékelése a tanuló fejlesztését szolgálja.

Indikátor: Olyan, az intézményben kifejlesztett vagy adaptált mérések és értékelések elvégzése minimum évente egy alkalommal, melyek eredményei 100%-ban hasznosulnak az egyéni fejlesztési tervekben a szolgáltatások meghatározásához.

Tevékenységei:

- mérőeszközök kiválasztása, kifejlesztése, adaptálása,
- a mérési rendszer eljárásrendjének kialakítása és rögzítése az intézmény minőségirányítási programjában,

- az intézmény által kifejlesztett, vagy adaptált mérőeszközök használatával, a minőségirányítási programban rögzített eljárásrend szerint a mérések elvégzése:
- kulcskompetenciák és kognitív ismeretek egyéni, intézményi és országos standardokkal is összevethető mérése,
- a tanuló szociális helyzetének felmérése.
- az értékelési eredmények alapján szükségletek azonosítása,
- hatékony tanuló-megismerési technikák alkalmazása (spontán és tudatos, pl.: interjú, kérdőív, megfigyelés, dokumentum-elemzés),
- a tanulók és családjaik bevonásával a mérésekkel összefüggő visszajelzési rendszer kialakítása, fejlesztése.

II. 8. Pályaorientáció

Cél: Olyan folyamat kialakítása és működtetése, amely a tanuló irányultságának megfelelő életpálya sikeres építését szolgálja.

Indikátor: A programban tanulók az érettségit megelőző két tanévre rendelkeznek karriertervvel - a kitűzött célokat minden tanuló elérte az érettségi időpontjáig.

Tevékenységek:

- karrierterv készítése a célok, részcélok rögzítésével,
- karrierterv céljainak elérését szolgáló tevékenységek megvalósítása,
- karrierterv értékelése és korrekciója,
- reális önismeret,
- tervek, elképzelések rögzítése, értékrendi kontrollja és sorrendje,
- a célok eléréséhez szükséges követelmények, kompetenciák megállapítása,
- körülmények, kapcsolatok, források meghatározása (segítő- akadályozó)
- a foglalkozási célok időbeni megtervezése,
- az egyes karrierszakaszokhoz kötődő tennivalók részletes és időbeni lebontása, a célszerű módszerek kiválasztása,
- a karriertervhez harmonikusan illeszkedő hobby, szabadidős tevékenységek és életmóddal kapcsolatos célok megfogalmazása,
- önellenőrzési pontok betervezése, változtatási, módosítási lehetőségek folyamatos értékelése.

A megvalósítás lépései: időpont, tevékenység, fejlesztést végző szakember, a fejlesztés célcsoportja, módszer, eredmény

9. Az AJKP folyamatos fejlesztése

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely az intézményben megvalósított AJKP alapú kollégiumi program fejlesztését szolgálja.

Indikátor: Folyamatosan nő az intézménybe jelentkezők száma. Folyamatosan nő a programba felvettek száma az évente meghatározott évfolyamonkénti maximális létszámig. Érettségit szerez az AJKP keretében a programba belépő tanulók minimum 80%-a. A programban résztvevő diákok legalább 15%-a emelt szintű idegen nyelvi érettségi vizsgát tesz. A programban résztvevő diákok körében három év átlagában számítva növekszik a felsőoktatási intézményekbe felvett diákok aránya.

Tevékenységek:

- az AJKP fejlesztési stratégia és eszközrendszer (humán erőforrás, szabályozás, tevékenységek) kialakítása és működtetése,
- évente készítendő feladatterv részeként programfejlesztési feladatok meghatározása,
- a mentori és a program előrehaladásának értékelését szolgáló tevékenységek kihasználása a programfejlesztés érdekében,
- a horizontális tanulás működtetése a programban résztvevő intézmények között és az intézményben futó programon belül az intézményfejlesztés érdekében (többek között a jó gyakorlatok leírása, adaptálása, fejlesztő csoportok működtetése a programban résztvevő intézményen belül és intézmények között),
- a programban keletkező adatok visszacsatolása a programfejlesztés folyamatába.
-

III. A 0. évfolyam tevékenységrendszere

III.1. A 0. évfolyam pedagógiai feladatai

A 0. évfolyam legfontosabb pedagógiai feladata:

- a diákok alapos megismerése,
- felzárkóztatáshoz, tehetséggondozáshoz szükséges légkör, értékrend, beállítódások és ismeretszerzési technikák kialakítása, majd megszilárdítása,
- a hozott tanulmányi, műveltségi és szokásrendi hátrányok csökkentése.

A pedagógiai eszközök mellett - a családi, környezeti háttér ismeretében - személyre szóló szociális segítséget nyújt az AJKP a tanulók szocializációját hátráltató anyagi nehézségek ellensúlyozására.

III. 2. A 0. évfolyam óra- és foglalkozási terve

Az AJKP előkészítő év kollégiumi elfoglaltsága sajátos tanterv szerint történik, mely bizonyos pontokon összhangban van a kollégiumi alapprogram tevékenységével. Az Arany János blokk – Önismeret vagy Tanulásmódszertan – a 13. évfolyamig végigkíséri a tanulók tevékenységét, mely a kollégiumi foglalkozási programban van megtervezve

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja (46/2001 XII.22. OM r.) szerint a tanuló:

- heti 13 órában köteles részt venni felkészítő foglalkozásokon,
- heti 1 órában tematikus csoportfoglalkozásokon
- heti 1 órában a kollégium által biztosított szabadidős foglalkozások valamelyikén.

A kollégium a 0. évfolyamos Arany János csoportnak legalább heti 14 óra felkészítő és 10 óra szabadidős foglalkozást szervez, amelyből egy tanuló heti kötelező óraszámát nem haladhatja meg a 15 órát.

III.3. Felkészítő foglalkozáson kívüli programok terve a 0. évfolyamon

Cél:

Komplex műveltségterületenkénti fejlesztő tanulói tevékenységek szervezése, működtetése

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

- Szakkörök
- Felkészítés a Művészeti Fesztiválra
- Kommunikációs és konfliktuskezelő foglalkozás,
- Közösségépítő foglalkozások (önismeret)
- Tanulmányi, szakmai, kulturális versenyek
- Házi bajnokságok
- Kollégiumok közötti versenyek, bajnokságok
- Diáknapok
- Felzárkóztató tantárgyi foglalkozások (történelem, angol, német nyelv, matematika, kémia-fizika, helyesírás) (igény szerint)
- AJKP intézmények által meghirdetett versenyek, pályázatok
- Kollégiumi sport
- Kollégiumi program-hétvége
- Belföldi kirándulások
- Kulturális rendezvények
- Sportrendezvények
- Tehetségfejlesztő és felzárkóztató egyéni és csoportos foglalkozások
- Tanulóval való egyéni törődést biztosító foglalkozások.

IV. A 9.-12. évfolyam tevékenységrendszer

IV.1. A 9.-12. évfolyam pedagógiai feladatai

- a tanulók személyiségének, szociálisképességeinek fejlesztése
- egyéni fejlődésük differenciált segítése
- a tehetségük feltárása, gondozása
- szakmai jövőképük kialakítása
- felkészítésük az AJKP tanulmányi céljainak sikeres teljesítésére.

Folyamatos feladat a tanulást, művelődést, beilleszkedést nehezítő tényezők ellensúlyozása személyre szabott pedagógiai és szociális segítségnyújtással.

IV.2. A 9.-12. évfolyam foglalkozási terve a kollégiumban

Foglalkozás	Kollégiumi óraszám (heti)			
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Felkészítő foglalkozás, tanulás egyéni vagy kiscsoportos formában (alapkészségek fejlesztése) (Rendszeres iskolai felkészülést segítő tevékenység.)				
Csoportfoglalkozás (Rendszeres iskolai felkészülést segítő tevékenység.)				
Tanulásmódszertan (Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos foglalkozás.)				
Pályaorientáció, életpálya-építés (Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos foglalkozás.)				
Emberismeret és etika (Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos foglalkozás.)				
Egyéni fejlesztés (egyéni fejlesztési terv szerint)(Egyéni vagy csoportos tehetségfejlesztő foglalkozás.)				
Konfliktuskezelés (Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos foglalkozás.)				
Szociális kompetenciák fejlesztése (életmód, életvitel, mentálhigiéné) (Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos foglalkozás.)				
Művészetek (Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos foglalkozás.)				
Sport és egészségnevelés (Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos foglalkozás.)				
Választott szabadidős foglalkozás (Szakkör, érdeklődési kör, önképző.)				

15 óra

A csoportfoglalkozásokon a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja által meghatározott kötelező témakörök feldolgozása történik.

IV.3. Felkészítő foglalkozáson kívüli programok terve a 9-12. évfolyamon

Cél: komplex műveltségterületenkénti fejlesztő tanulói tevékenységek szervezése, működtetése.

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

- 1. Rajz és dekorációs szakkör**
- 2. Sport- és szabadidős foglalkozás**
- 3. Karaoke klub**
- 4. Társasjáték szakkör**
- 5. Divat és stílus szakkör**
- 6. Filmklub**

A Kollégiumi Program-hétféjét egy tanévben legalább 4 alkalommal szervezzük meg, amelyen a tanulók részvétele kötelező. A 4 alkalomból legfeljebb kettő a tanév során átcsoportosítható, és így pl. nyári szünetben nagyobb kirándulások vagy télen pl. sítábor szervezhető.

V. A kollégium kapcsolatrendszere

V.1. Külső kapcsolatok

- Kapcsolatot tartunk a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő Központtal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, az illetékes jegyzőkkel, kulturális és művelődési intézményekkel.
- Kapcsolat az AJKP intézményei között
- Kapcsolat az AJKP Programirodával
- Kapcsolat az intézményi mentorral
- Kapcsolat az együttműködő általános iskolákkal
- Kapcsolat az együttműködő középiskolákkal

V.2. Belső kapcsolat

- A szülői házzal
A kapcsolattartás többoldalú, és rendszeres. (szülői értekezletek, fogadóórák, családlátogatások jó alapot adnak a problematikus helyzetek megoldására)
- A pedagógusokkal

V.3. Az oktatási-nevelési folyamat során alkalmazott tanári együttműködési formák:

- problémamegoldó fórumok
- értékelő esetmegbeszélések
- hospitálásra épülő együttműködő megbeszélések
- fejlesztő megbeszélések

LEGITIMÁCIÓ

Alulírott **Kövesi Tamás**, a Karacs Ferenc Kollégium (4150 Püspökladány, Hősök tere 2.) igazgatója nyilatkozom, hogy a Pedagógiai Program módosításai a nevelőtestület bevonásával és támogatásával a 2023. szeptember 19-én megtartott nevelőtestületi értekezleten véglegesítésre kerültek.

A Pedagógiai Program módosítása során a törvény által biztosított véleményezési jogát a Diákönkormányzat és a Szülői szervezet gyakorolta.

.....
Kövesi Tamás
igazgató

Püspökladány, 2023. szeptember 19.

LEGITIMÁCIÓ

A KOLLÉGIUMI SZÜLŐI KÖZÖSSÉG VÉLEMÉNYEZÉSI HATÁROZATA

A Karacs Ferenc Kollégium Pedagógiai Programját a Szülői Közösség megismerte.

A Pedagógiai Program elfogadása előtt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

A Szülői Közösség a Pedagógiai Programban leírtakkal egyetért, megvalósítását támogatja.

Püspökladány, 2023.09.19.

a szülői közösség vezetője

LEGITIMÁCIÓ

A Karacs Ferenc Kollégium Pedagógiai Programját a kollégium diákönkormányzata a 2023. szeptember 20. -i ülésén megismerte és érdemi véleményt nem fűzött hozzá.

Ezt a tényt a DÖK képviselője aláírásával tanúsítja.

Farkas Liliána
.....
a DÖK képviselője

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Alulírott, **Kövesi Tamás**, a Karacs Ferenc Kollégium (4150 Püspökladány, Hősök tere 2.) igazgatója nyilatkozom, hogy a 2023. szeptember 19. keltezéssel módosított Pedagógiai Program

többletkötelezettséget

nem jelent

a fenntartó számára

.....
Kövesi Tamás
igazgató

Püspökladány, 2023. szeptember 19.

Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a fenntartó, a Berettyóújfalui Tankerületi Központ, mint intézmény fenntartója hagyja jóvá.

Aláírással tanúsítom, mint a fenntartó döntésre jogosult vezetője, a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetértek, azokat jóváhagyom.

Kelt: Berettyóújfalu, 2023. 09. 29.

.....
fenntartó képviselője